

EIPF

- ◆ SOLIDNO GOSPODARSKO STANJE
KVARIJO LE BANKE

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

- ◆ BANČNIŠTVO V ČASU KRIZE
IN PO NJEJ

Franjo Štiblar

- ◆ STATISTIČNA PRILOGA

GOSPODARSKA GIBANJA

EIPF

GOSPODARSKA GIBANJA

489

Ljubljana, avgust 2016

UREDNIŠKI ODBOR:

Meta Ahtik, Banka Slovenije, Ljubljana;
Wilfried Altzinger, Wirtschaftsuniversität, Wien, Avstrija;
Jani Bekő, EPF, Univerza v Mariboru, Maribor;
Velimir Bole, EIPF, Ljubljana;
Enrico Colombatto, Università di Torino, Italija;
Alenka Kavkler, EPF, Univerza v Mariboru, Maribor
France Križanič, EIPF, Ljubljana;
Jože Mencinger, UL in EIPF, Ljubljana – urednik;
Žan Oplotnik, EPF, Univerza v Mariboru, Maribor;
Steve Pejovich, University of Texas, ZDA;
Franjo Štiblar, PF UL in EIPF, Ljubljana;

GOSPODARSKA GIBANJA objavljajo rezultate raziskovanj EIPF o tekočih gospodarskih dogajanjih. Prva številka je izšla junija 1971, od novembra istega leta pa izhajajo redno vsak mesec (z eno dvojno številko v letu). Do novembra 1974 so objavljala rezultate raziskovanj EIPF za Jugoslavijo in so bila pisana v srbohrvaščini. Od novembra 1974 do oktobra 1991, ko so prenehala izhajati, so rezultate raziskovanj za Jugoslavijo objavljala PRIVREDNA KRETANJA JUGOSLAVIJE, GOSPODARSKA GIBANJA pa so se omejevala na Slovenijo. Publikacijo sofinancira ARRS.

NAROČNIKI LAHKO CELOTNO PUBLIKACIJO DOBIJO TUDI NA DOMAČI STRANI EIPF

Pogoji naročila: Naročilo začenja z dogovorno določenim mesecem, naslednja leta se samodejno podaljšuje, konča pa z decembrom tistega leta, v katerem je bilo pisno odpovedano.

© 2016 EIPF, Ekonomski institut d.o.o., Ljubljana, p.p.1722, Prešernova 21,
Tel: (01) 2521688, 2518776, 2518704; Fax: (01) 4256870;
Elektronska pošta: INFO@EIPF.SI,

Domača stran: WWW.EIPF.SI

ISSN številka: 0351-0360

Zaščita vključuje vsako reproduciranje, kopiranje, mikrofilmanje, ne glede na tehniko, celote in posameznih delov.

Tiskala tiskarna CICERO v 400 izvodih.
Oblikovanje in priprava za tisk: Rogač RMV, d.o.o.

KAZALO

SOLIDNO GOSPODARSKO STANJE KVARIJO LE BANKE 6

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

Aktivnost se enakomerno krepi, pospešuje pa trošenje prebivalstva za trajne dobrine	11
2. V sedmih mesecih še presežek blagovne menjave, julija primanjkljaj	13
3. Boljša gospodarska klima	15
4. Večja industrijska produkcija	17
5. Rahel porast turističnega povpraševanja	17
6. Brezposelnih nekoliko manj	18
7. Razen pri energentih se cene počasi krepijo	19
8. Povečanje plač v javnem sektorju še ni nevtraliziralo padca stroškov dela po ZUJF-u	22
9. Opazna mesečna nihanja, vendar krepka dolgoročna dinamika javnofinančnih prihodkov	23
10. Še naprej nič novega; krediti podjetjem hitro padajo, njihovi depoziti pa hitro naraščajo	24
11. Plačilnobilančni presežek je v prvem polletju 2016 za tri četrtine večji od primerljivega lani	25

BANČNIŠTVO V ČASU KRIZE IN PO NJEJ 28

Franjo Štiblar

1. Meddržavna primerjava kreditne oskrbljenosti	29
2. Bančništvo na drobno in njegova mreža	33
3. Empirična analiza	39
4. Pogled v prihodnost bančništva na drobno	43
LITERATURA	48

STATISTIČNA PRILOGA 49

SOLIDNO GOSPODARSKO STANJE KVARIJO LE BANKE

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

6

Skupno domače trošenje je junija poraslo, a porast je bil manjši od sezonskega, zato se je bolj dolgoročna dinamika zmanjšala, medletna stopnja rasti je postala negativna, trendna rast pa se je skrčila. Struktura trošenja se izboljšuje. Trošenje prebivalstva še naprej enakomerno raste, posebno nakupi trajnih dobrin, kar lahko relativno hitro zmanjša odvisnost gospodarske aktivnosti samo od zunanjih trgov. Investicije v osnovna sredstva kljub občasnim pospeškom ne kažejo opaznega trenda naraščanja. Trošenje države za blago in storitve se je zmanjšalo. Izvoz še naprej raste hitreje kot v evro območju, njegova relativna dinamika se je še zlasti povečala po sredini lanskega leta. Do konca leta je mogoče pričakovati relativno krepitev gradbeništva in storitev, rahlo pešanje povpraševanja po produktih predelovalne dejavnosti in vzdržno rast trošenja prebivalstva.

Julijski rezultati v trgovinski menjavi so manj ugodni kot dotlej, saj izkazujejo medletni padec in primanjkljaj v menjavi v okviru EU. K poslabšanju je največ prispevala trgovinska menjava s članicami EU. Trendna dinamika kaže da rast izvoza zaostaja za rastjo uvoza. Pogoji menjave so se vsaj do junija še izboljševali, a manj kot za EU28.

Gospodarska klima se je ob koncu poletja izboljšala, kar je posledica večjega zaupanja v predelovalnih dejavnostih, njegovega znižanja v storitvenih, popravljenega v gradbeništvu in okrepljenega zaupanja v trgovini na drobno. V celotni EU28 se je gospodarska klima poslabšala.

Industrijska produkcija se je v medletni primerjavi, predvsem zaradi predelovalnih dejavnosti, v juniju popravila, tudi impulzni trend kaže hitro tekočo rast. Dejavnost rudarstva pa se je spet močno skrčila. V EU28 je v juniju 2016 glede na maj industrijska produkcija porasla, na območju evra prav tako. Med državami članicami, za katere so dostopni podatki, je industrijska produkcija najbolj porasla na Irskem in v Bolgariji, najbolj pa je upadla v Estoniji in na Madžarskem.

Vrednost opravljenih gradbenih del je bila junija višja kot v maju, a se je v primerjavi z junijem lani zmanjšala za kar 16 odstotkov. Število opravljenih gradbenih ur je v juniju glede na junij lani upadlo mnogo manj, impulzni trend kaže rast. Skupno število turističnih prenočitev se je v zgodnjem poletju v primerjavi z letom prej rahlo povečalo, a se je trendno krčilo. Spet je prišlo do upada domačih in povečanja števila tujih gostov. V zračnem prevozu

je bilo več potnikov in več potniških kilometrov. Tudi v cestnem mestnem prevozu je bilo prepeljanih več potnikov kot v juniju lani. V luki Koper pa je bil blagovni promet manjši kot junija lani.

Življenjski stroški so avgusta ostali nespremenjeni, bolj dolgoročna dinamika se je malo zmanjšala. Cene storitev so nadaljevale z rastjo, cene blaga so se ponovno znižale. Dinamiko padanja cen blaga še naprej diktirajo cene goriv. Medletna rast harmoniziranega indeksa cen, ki kaže primerljivo inflacijo med državami EU, je bila avgusta negativna in je zaostajala za rastjo v evro območju. Cene starih in novih stanovanjskih nepremičnin še naprej stagnirajo. Proizvajalčeve cene so julija še mirovale, medletno pa so se zmanjševale. Padale so na vseh trgih, najhitreje pri proizvodih za izvoz na evro območje in najpočasneje pri proizvodih namenjenih trgom izven evrskega območja. Cenovna pričakovanja ne kažejo na opaznejše spremembe v naslednjih nekaj mesecih. Cene surovin so se zadnji mesec znižale, razen nafte so padle cene vseh surovin, najbolj cene neprehrambenih kmetijskih surovin.

7

Povprečne plače so junija porasle, bolj dolgoročno se je dinamika ustalila, plača za uro dela pa je stagnirala. Visoke medletne stopnje plač v javnih sektorjih so posledica sproščanja napredovanj. Vendar povečanja niso niti nevtralizirala nominalnega padca po ZUJF-u v letu 2012; raven enotnih stroškov dela v drugem četrtletju letos je v vseh dejavnostih države pod ravnijo skupnih enotnih stroškov. Najbolj zaostaja šolstvo.

Javnofinančni prihodki so julija in avgusta ponovno opazno zanihali, v povprečju pa so se medletno opazno povečali. Povprečna dinamika je močna tako pri neposrednih davkih in ostalih prihodkih kot tudi pri domačih davkih na blago in storitve. Pri neposrednih davkih je julija prihodke navzdol potisnila predvsem dohodnina, avgusta pa so izdatnost povečale vse davčne oblike neposrednih davkov in ostalih prihodkov, najbolj dohodnina. Domači davki na blago in storitve so se povečali julija in zmanjšali avgusta, navkljub temu sta najbolj pomembni davčni obliki: davek na dodano vrednost po obračunu in trošarine, trendno hitro rasli. Še naprej pa je pešal davek na dodano vrednost od uvoza. V prvih osmih mesecih so javnofinančni prihodki presegli lanske že za slab odstotek BDP, največ pri dohodnini, davku na dodano vrednost po obračunu in pri prispevkih za zdravstveno ter pokojninsko zavarovanje.

Kreditni privatnim nefinančnim enotam so se tudi julija zmanjšali, dinamika zmanjševanja kreditov se tako od oktobra 2015 ni nič umirila. Tudi struktura dinamike se ni dosti spremenila, krediti prebivalstvu nihajo ali počasi naraščajo, krediti nefinančnim korporacijam pa še naprej zelo hitro padajo. Slovenija ostaja posebnost; tako so se krediti po zadnjem velikem prenosu na slabo banko zmanjšali malone za četrtino, v evro območju pa so porasli, a slovensko gospodarstvo raste hitreje. Podobno je pri trošenju prebivalstva. Čeprav trošenje za trajne dobrine, ki se praviloma financira s krediti, v Sloveniji raste hitreje kot v evro območju, krediti prebivalstvu naraščajo opazno počasneje.

Depoziti so julija ponovno porasli. Še naprej zlasti hitro naraščajo depoziti podjetij. Kako močno se je bančno posredovanje z intervencijami centralne banke zmanjšalo, kaže podatek, da so v razdobju po zadnjem prenosu kreditov na slabo banko krediti podjetjem padli za 23%, depoziti podjetij pa porasli kar za 18%.

Medbančne obrestne mere se zadnje mesece še znižujejo; medbančne obrestne mere do enega leta so že nekaj časa negativne. Depozitne obrestne mere so se za večje ročnosti (prek enega leta) malo zmanjšale, za krajše pa so ostale nespremenjene. Posojilne obrestne mere se le malo spreminjajo, praviloma navzdol, med njimi pa so se povečale obresti podjetjem za kredite nad 1 milijonom evrov.

8

Presežek tekoče plačilne bilance se še povečuje, polletni saldo presega tudi lanske rekordne zneske. V prvi polovici leta sta k presežku na tekočem računu po več kot milijardo evrov prispevala presežka v trgovini z blagom in storitvami, zmanjševala pa sta ga primanjkljaja na računih primarnih in sekundarnih faktorjev. Zadolžitev Slovenije se zmanjšuje; donos na slovenske desetletne obveznice je blizu najnižjim donosom, česar ne bi veljalo spregledati, saj je čas za ključne strukturne projekte primeren.

***

ONLY BANKS ARE DECAYING A STABLE ECONOMIC SITUATION

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

In June, total domestic consumption increased, but the increase was less than seasonal, so its long-term dynamics was lowered; the annual growth rate became negative, trend growth declined. Consumption structure improved, households spending continued to grow steadily, especially spending on durable goods, which can relatively quickly reduce the dependence of economic activity on external markets only. Despite acceleration, investments in fixed assets do not reveal any noticeable upward trend. Government spending for goods and services fell. Exports continued to grow faster than exports in the euro area, its relative

dynamics has increased particularly since the middle of last year. By the end of the year, one can expect relative strengthening in the construction sector and in services, a slight decline in demand for manufacturing products, and a sustainable growth of consumption of households.

In July, the results in trade were less favorable than before, there was a year to year decline in trade. The deterioration was largely due to trade with the EU Member States. The trend indicates that the dynamics of export growth began lagging behind the dynamics of import growth. The terms of trade were until June still improving, but less than for the EU28.

The economic climate improved at the end of the summer due to enhanced confidence in manufacturing, its reduction in services, slightly increased confidence in construction, and increased confidence in the retail trade. In the EU28, economic climate deteriorated.

In June, industrial production in the year to year comparison recovered mainly due to the manufacturing sector; impulsive trend was rapidly increasing. Mining contracted sharply again. In the EU28, industrial production rose, so did also in the in the euro zone. Among the member states for which data are available, industrial production increased the most in Ireland and in Bulgaria, and declined in Estonia and Hungary.

The value of construction works in June compared to May increased but fell by 16 percent compared to June last year; the number of construction hours in June compared to June last year decreased much less, impulse trend points to growth. Total number of tourist overnight stays in early summer compared with the previous year increased slightly. Again, there has been a decline of domestic and an increase of foreign tourists. In air transport there were more passengers and passenger kilometers. Urban transport increased as well. Less goods than a year ago were handled in the port of Koper.

The costs of living remained unaltered in August, more long-term dynamics decreased slightly; prices of service continued to rise, prices of goods shrank again. The dynamics of falling commodity prices continue to be dictated by the price of fuel. The annual growth of the harmonized consumer price index was negative in August and continued to lag behind the growth in the Euro area. Prices of new and existing residential real estate continued stagnation. In July, producer prices stagnated, they were decreasing in the year to year comparison in all markets, with the fastest decrease for the products for the EU market. Price expectations do not indicate changes in the dynamics in the next few months. Commodity prices decreased last month, with the exception of oil prices.

Average wages in June increased, while the long term dynamics stabilized and earnings per hour stagnated. High annual growth of wages in the public sector is due to the release of promotions. However, the increase did not even counteract the nominal drop after ZUJF-u in 2012.

General government revenues in July and in August were marked by the swings in year to year, but on average they increased. The average dynamics is strong both in direct taxes and other revenue as well as in domestic taxes on goods and services. In July, revenues were pushed down primarily by personal income taxes, in August the revenues of all important direct tax forms increased. Domestic taxes on goods and services rose in July and decreased in August. Despite that, the revenues in two months increased, the fastest growing tax forms were value added tax and excise duties. The value added tax on imports continued to decline. In eight months, fiscal revenue exceeded last year's by nearly a percentage of GDP.

10

Loans to the private non-financial units declined in July, the dynamics of the reduction of loans has lasted since October 2015 and the structure of the dynamics has not changed much. Loans to households fluctuate or rise slowly, loans to non-financial corporations continue to decline rapidly. The credits since the last big transfer to the bad bank were reduced almost by a quarter; while in the euro area they increased, though Slovenian economy has been growing faster. Similar is the situation with households. Although spending on durable goods, which is normally financed by loans is growing faster than in the euro zone, household loans grow noticeably slower.

Deposits have increased again, particularly fast the deposits of corporations. To what extent this is due to interventions of the central banks is indicated by the fact that in the period after the last transfer of loans to the bad bank, loans to corporations fell by 23% while their deposits grew by 18%.

In recent months, interbank interest rates have been decreasing; interbank interest rates for up to one year have been negative. Deposit interest rates with maturity over one year have decreased slightly or have remained unaltered. Lending rates have been changing only slightly; among exception are increased interest rates to business sector for loans above EUR 1 million.

The surplus in the balance of payments has continued growing, the half-yearly balance exceeded the last year's record figures. In the first half of the year, surpluses in trade in goods and in services each contributed more than one billion € to the current account surplus which was lowered by the deficits on the accounts of primary and secondary factors. The debt of Slovenia is decreasing; the yield on Slovenian ten-year bonds is near the lowest value, which should not be overlooked as the time for the key structural projects seems suitable.

AGREGATNO POVPRŠEVANJE IN PRIČAKOVANJA

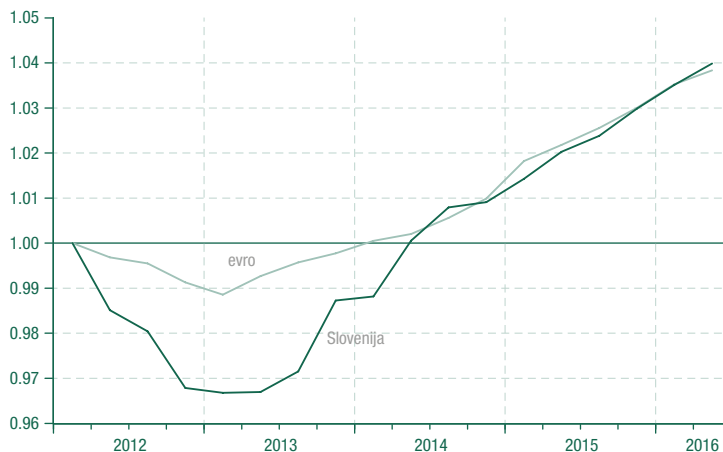
Aktivnost se enakomerno krepi, pospešuje pa trošenje prebivalstva za trajne dobrine

Skupno domače trošenje je junija poraslo za 3,2%. Porast je bil manjši od sezonskega učinka, zato se je bolj dolgoročna dinamika zmanjšala, medletna stopnja rasti je (zaradi enkratnega povečanja v 2015 – torej zelo visoke osnove primerjave) postala celo negativna, trendna rast pa se je zmanjšala na približno 3% letno.

Trošenje prebivalstva še naprej enakomerno raste, junija se je povečalo za 4.9%, bolj dolgoročna dinamika se je malo zmanjšala, vendar je trendno bila še vedno visoka, preko 6% letno. Investicije v osnovna sredstva so ostale junija skoraj nespremenjene, tudi trendna rast se ni spremenila (bila je okoli 2% letno), čeprav se je medletna stopnja rasti močno zmanjšala. Trošenje države za blago in storitve se je junija zmanjšalo za okoli 5%, tudi bolj dolgoročna dinamika se je močno zmanjšala, še zlasti medletna stopnja; to zmanjšanje je bilo predvsem enkratne narave - zaradi velikega skoka v lanskem juniju, torej učinka osnove primerjave.

11

Dinamika BDP Slovenije in evro območja

Vir: Eurostat; lastni izračuni

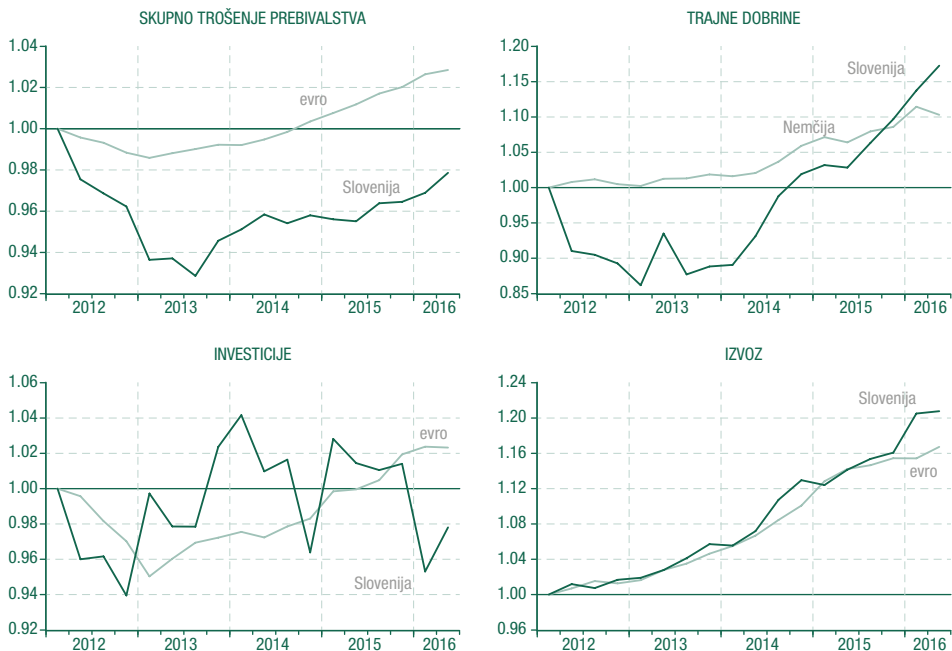
Opomba: BDP za evro območje in Slovenijo; desezonirano; vrednosti so normirane na 2012/I=1

Izvozno povpraševanje še naprej raste, junija je poraslo za 5%. Bolj dolgoročna dinamika je zelo močna preko 10% na letni ravni. Izvozno trošenje celotne EU ima bistveno šibkejšo dinamiko, izvoz izven EU je junija celo padel po 5.3% letno, medtem ko je ustrezní izvoz Slovenije naraščal po 3.7% letno.

Objavljeni so podatki o rasti BDP v drugem četrtletju letos. Kot kaže slika se BDP enakomerno povečuje (po sredini 2015 le malenkost hitreje kot v EU). Raven BDP je sredi 2016 že za preko 4% presegla raven v 2012/I tik pred velikim padcem BDP, ki ga je povzročil ZUJF.

Komponente trošenja

12

Vir: Eurostat; lastni izračuni

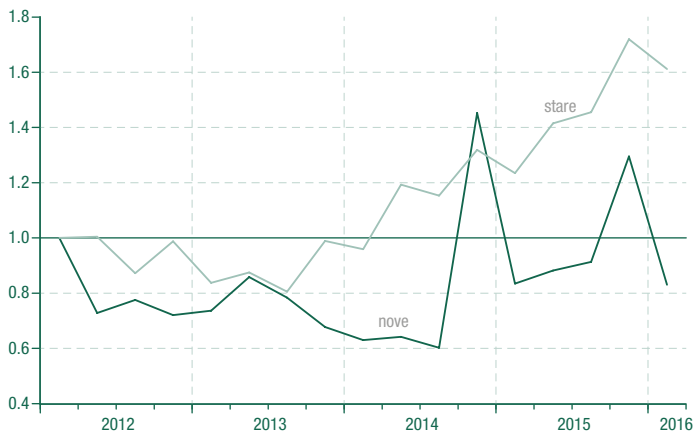
Opomba: Komponente končnega trošenja; desezonirano; vrednosti so normirane na 2012/I=1

Komponente trošenja kažejo, da se struktura trošenja izboljšuje. Še posebno je pomembno, da je po sredini 2015 močno pospešilo trošenje prebivalstva za trajne dobrine. Isto dejstvo potrjuje tudi trg stanovanjskih nepremičnin. Kjer cene sicer še stagnirajo, obseg transakcij pa se, kot kaže slika, zelo hitro povečuje. Po sredini 2015 se je tako v samo treh četrtletjih obseg transakcij povečal kar za 20%. Trošenje prebivalstva za trajne dobrine je komponent trošenja, ki lahko relativno hitro opazno zmanjša odvisnost gospodarske aktivnosti samo od zunanjih trgov. Investicije v osnovna sredstva namreč, navkljub občasnim pospeškom, ne kažejo nobenega opaznega trenda naraščanja. Še zlasti, po sredini 2015, ko se je zmanjšalo povečevanje gradbenih investicij, ki so jih generirala evropska sredstva. Tako kot v celotnem evro območju tako tudi v Slovenji rast investicij ostaja osnovni razlog za piškavo rast.

Izvoz še naprej raste hitreje kot v evro območju, njegova relativna dinamika se je še zlasti

povečala po sredini lanskega leta, saj je samo v treh četrtletjih porasel v Slovenji za 4 odstotne točke več kot v evro območju!

Število transakcij s stanovanjskimi nepremičninami

Vir: SURS; lastni izračuni

Opomba: Število transakcij s stanovanjskimi nepremičninami; desezonirano; vrednosti so normirane na 2012/I=1

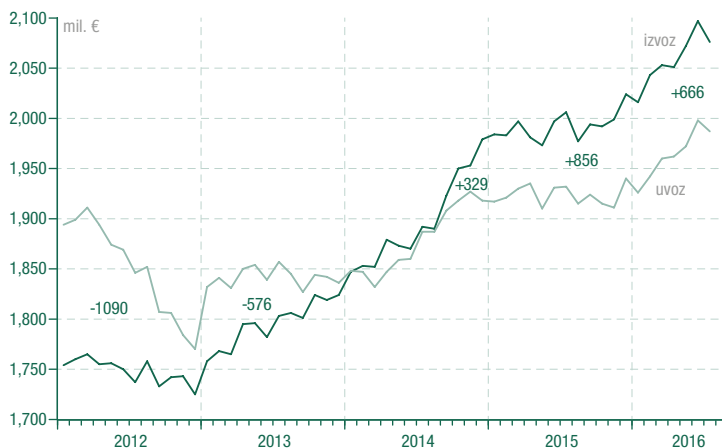
13

Podatki o pričakovanem trošenju kažejo, da je v naslednjih nekaj mesecih pričakovati relativno krepitev predvsem gradbeništva in manj storitev, rahlo pešanje povpraševanja (domačega in tujega) po produktih predelovalne dejavnosti in vzdržno rast trošenja prebivalstva.

2. V sedmih mesecih še presežek blagovne menjave, julija primanjkljaj

Julijski rezultati so manj ugodni, saj izkazujejo medletni padec in primanjkljaj v menjavi v okviru EU.

Trgovinska menjava

Vir: SURS, lastni izračuni, Pojasnilo: desezonirane vrednosti. Številke med izvozom in uvozom so kumulativne razdobja

14

V juliju je bil skupni izvoz 2068 milijonov € (3.1% manj kot julija 2015), skupni uvoz 1968 milijonov € (2.4% manj), kar da bilančni presežek 100 milijonov € oziroma 105.1% pokritje uvoza z izvozom. Pri tem je odprema blaga v EU znašala 1556 milijonov € (3.4% manj kot v enakem mesecu 2015), prejem blaga iz EU 1561 milijonov € (6.3% manj), kar pomeni primanjkljaj 5 milijonov € ali 99.6% pokritje prejema z odpremo blaga. V nečlanice EU je bil izvoz 511 milijonov €, uvoz 407 milijonov €, kar da presežek 104 milijone € in 126% pokritje uvoza z izvozom.

V prvih sedmih mesecih 2016 je bil skupni izvoz 14561 milijonov € (3.4% več kot v enakem obdobju 2015), skupni uvoz 13817 milijonov € (1.4% več kot lani), kar pomeni presežek 744 milijonov € oziroma 105.4% pokritje uvoza z izvozom. Odprema blaga v EU je pri tem znašala 11269 milijonov € (3.6% več kot lani), prejem blaga iz EU 11182 milijonov € (1.9% več kot lani), kar da presežek 87 milijonov € ali 100.8% pokritje prejema z odpremo blaga. V menjavi z nečlanicami EU je bil izvoz 3293 milijonov € (3.0% več), uvoz 2635 milijonov € (0.6% manj kot leto prej), kar pomeni presežek 657 milijonov € oziroma 124.9% pokritje uvoza z izvozom.

Izračun trendne dinamika kaže 1.24% mesečno rast slovenskega izvoza v juniju in hitrejšo 1.32% rast uvoza. Medtem ko vse medletne izvozne in uvozne cene tako za Slovenijo kot celotno EU padajo, so se pogoji menjave v zadnjem letu do junija za Slovenijo izboljšali za 1.15%, za EU v celoti pa kar za 6.22%.

3. Boljša gospodarska klima

Gospodarska klima se je ob koncu poletja izboljšala. Po anketi Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) o gospodarski klimi je bila vrednost kazalnika v avgustu 2016 glede na mesec prej za 1,2 odstotne točke višja, od avgusta 2015 je nižja za 0,5 odstotne točke, hkrati pa je njegova vrednost za dobrih 9 odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja.

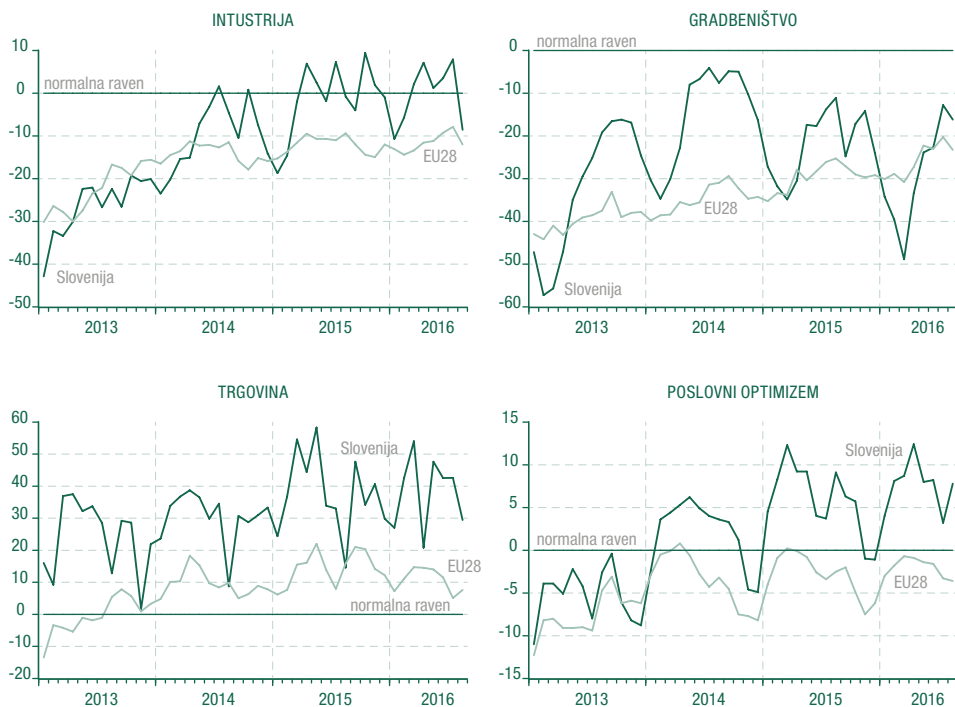
Porast vrednosti kazalnika gospodarske klime je bil med drugim posledica zvišanja zaupanja v predelovalnih dejavnostih, ki je bila za 3 odstotne točke višje kot julija, glede na avgust 2015 nižje za odstotno točko, glede na dolgoletno povprečje pa višje za 9 odstotnih točk. Vrednosti kazalnikov pričakovanj za naslednje tri mesece so se v avgustu v primerjavi s predhodnim im mesecem večinoma zvišale; znižala se je le vrednost kazalnika »pričakovane cene«.

V storitvenih dejavnostih se je klima ohladila, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v teh sektorjih v avgustu za 2 odstotni točki nižja kot mesec prej in hkrati za 9 odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja; v primerjavi z avgustom lani je bila njegova vrednost višja za odstotno točko.

Zaupanje v gradbeništvu se je popravilo, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v tem sektorju v avgustu za 4 odstotne točke višja kot julija in za 7 odstotnih točk višja kot avgusta 2015. Pomenljivo je, da so vrednosti kazalnikov pričakovanj v gradbenem sektorju za naslednje tri mesece v primerjavi z julijem večinoma zvišale; znižale so se vrednosti kazalnikov: »zaposlovanje, tehnične zmogljivosti in skupna naročila«, vrednost kazalnika »pričakovana naročila« pa se ni spremenila.

Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem

16

Vir: Eurostat

Ankete SURS-a kažejo, da se je zaupanje v trgovini na drobno v avgustu glede na predhodni mesec okrepilo, višje je za 4 odstotne točke, glede na avgust 2015 pa je bil kazalnik višji za 9 odstotnih točk. Vrednosti kazalnikov pričakovanj za naslednje tri mesece so se avgusta v primerjavi s prejšnjim mesecem večinoma zvišale, znižali sta se vrednosti kazalnikov »pričakovani poslovni položaj« in »obseg zalog«.

Gospodarska klima se je avgusta v primerjavi z enakim mesecem v letu 2015 v celotni EU28 poslabšala. V gradbeništvu so se po podatkih Eurostata v avgustu 2016 naročila glede na mesec poprej znižala za 3,1 odstotne točke, glede na avgust lani pa so višja za 2 odstotni točki. Glede na julij so se v avgustu za 2,5 odstotne točke zvišala pričakovanja v trgovini na drobno, pričakovanja v predelovalnih dejavnostih pa so se v enakem obdobju poslabšala za 4,1 odstotne točke.

GOSPODARSKA AKTIVNOST IN ZAPOSLENOST

4. Večja industrijska produkcija

Industrijska produkcija se je v medletni primerjavi popravila. Po nedesezoniranih podatkih SURS-a je bila v juniju 2016 za 6,5% višja kot v enakem mesecu leta 2016, glede na predhodni mesec pa se je vrednost industrijske produkcije povišala za 5%. Impulzni trend kaže, da se je v juniju 2016 industrijska produkcija zviševala po stopnji 1,46% mesečno.

Dejavnost rudarstva se je po nedesezoniranih podatkih SURS-a v letošnjem juniju v primerjavi z junijem 2015 skrčila za 8,6%, glede na maj 2016 pa za slabih šest odstotkov. Impulzni trend kaže, da se je v letošnjem juniju dejavnost rudarstva zniževala po stopnji 0,63% mesečno.

Produkcija predelovalnih dejavnosti se je po nedesezoniranih podatkih SURS-a v juniju v primerjavi z junijem 2015 povišala za 7,9 odstotka, glede na mesec prej pa za 6,2%. Impulzni trend kaže, da se je v juniju letos dejavnost predelovalne industrije zviševala po stopnji 1,47% mesečno.

Desezonirani podatki Eurostata kažejo, da je v juniju 2016 glede na maj industrijska produkcija v EU28 porasla za 0,5%, na območju evra (EA19) pa za 0,6%. Glede na junij lani pa je v letošnjem juniju industrijska produkcija v EU28 porasla za 0,5%, na območju evra pa za 0,4%. Med državami članicami, za katere so dostopni podatki, je industrijska produkcija v juniju glede na mesec prej najbolj porasla na Irskem (7,1%) in v Bolgariji (3,9%), najbolj pa je upadla v Estoniji (-3,1%) in na Madžarskem (-2,3%).

5. Rahel porast turističnega povpraševanja

Po podatkih SURS-a je bila vrednost opravljenih gradbenih del junija za 2,2% višja od vrednosti gradbenih del, opravljenih v maju, vrednost opravljenih gradbenih del v juniju v primerjavi z istim mesecem 2015 pa se je zmanjšala za slabih 16 odstotkov. Število opravljenih gradbenih ur je v juniju letos glede na enak mesec lani upadlo za 3%, impulzni trend opravljenih gradbenih ur pa kaže rast in sicer po 0,6% mesečno.

Skupno število turističnih prenočitev se je v zgodnjem poletju rahlo povečalo. Junija jih je bilo za 0,4% več kot v enakem mesecu leta 2015, hkrati pa obdelava podatkov kaže, da se je skupno število prenočitev v šestem mesecu letos zniževalo po mesečni stopnji 0,4%. Pri tem je prišlo do upada domačega turističnega povpraševanja, saj je v juniju število turističnih prenočitev domačih gostov padlo za 3,1% glede na junij 2015. Impulzni trend prenočitev domačih gostov v letošnjem juniju kaže upadanje po stopnji 0,86%. V juniju se je število prenočitev tujih gostov povečalo in sicer za 2,3% glede na enak mesec v letu 2015, impulzni trend prenočitev tujih gostov v juniju kaže krčenje po stopnji 0,43%.

Podatki SURS-a o transportu za junij 2016 kažejo, da je bilo v zračnem prevozu prepeljanih za 8% več potnikov kot junija lani, število opravljenih potniških kilometrov pa je bilo v zračnem prevozu prav tako večje in sicer za 1%. V cestnem mestnem prevozu je bilo junija prepeljanih za šest odstotkov več potnikov kot v istem mesecu 2015. V luki Koper je bil blagovni promet v juniju za 4% manjši kot junija lani.

6. Brezposelnih nekoliko manj

18

Na trgu dela se je stanje spet nekoliko popravilo. Število aktivnih prebivalcev se je po podatkih SURS-a v juniju zmanjšalo na 919813 oziroma za 120 oseb glede na mesec prej, glede na junij 2015 pa se je število povečalo za dobrih 2,5 tisoč oseb oziroma 0,3 odstotka. V juniju je bilo v Sloveniji 820018 delovno aktivnih prebivalcev; glede na maj se je njihovo število povečalo za 2374 oseb, glede na junij 2015 pa za 12953 oseb ali 1,6%. Med zaposlenimi se je število zaposlenih pri pravnih osebah od junija lani povečalo za 2,8 odstotka, število zaposlenih pri fizičnih osebah pa se je glede na junij 2015 zmanjšalo za 1,1%. Med samozaposlenimi pa je bilo 71% samostojnih podjetnikov posameznikov, katerih število se je v samem juniju povečalo za 0,1%, od junija 2015 pa za 2,4%.

Po zadnjih podatkih ZRSZ je bilo v Sloveniji konec avgusta 2016 registriranih 97895 brezposelnih oseb, kar je za 1222 oseb oziroma 1,2% manj kot ob koncu julija, v primerjavi z avgustom 2015 pa je bilo brezposelnih oseb manj za 9,3 odstotka. V avgustu se je na Zavodu za zaposlovanje na novo prijavilo 5439 brezposelnih oseb, kar je slabih 20% manj kot v juliju in za 5,5% manj kot avgusta 2015. Med novo prijavljenimi je bilo 643 iskalcev prve zaposlitve, 919 trajno presežnih delavcev in stečajnikov ter 2873 brezposelnih zaradi izteka zaposlitve za določen čas. Odliv iz brezposelnosti je avgusta letos znašal 6661 brezposelnih oseb, med katerimi se jih je zaposlilo oziroma samozaposlilo 4338, kar je 13,3% manj kot julija in 7,7% manj kot avgusta lani.

Iskalci dela

Vir: SURS, ZZRS

19

Po podatkih Eurostata je bila julija 2016 stopnja brezposelnosti na območju evra (EA19) 10,1%, kar je enako kot predhodni mesec ter 0,7 odstotne točke manj kot julija lani. V celotni evropski osemindvajseterici (EU28) je bila stopnja brezposelnosti v juliju 8,6% in se je glede na enak mesec v 2015 zmanjšala za 0,8 odstotne točke. Po Eurostatovih ocenah je bilo julija v EU28 21,1 milijona brezposelnih oseb, od teh 16,3 milijona na območju evra. Med posameznimi članicami EU so v juliju najnižjo stopnjo brezposelnosti zabeležili na Malti (3,9%) ter v Nemčiji in na Češkem (4,2%), najvišjo pa v Španiji (19,6%) in v Grčiji, za katero majski podatek znaša 23,5%.

CENE, PLAČE IN STROŠKI DELA

7. Razen pri energentih se cene počasi krepijo

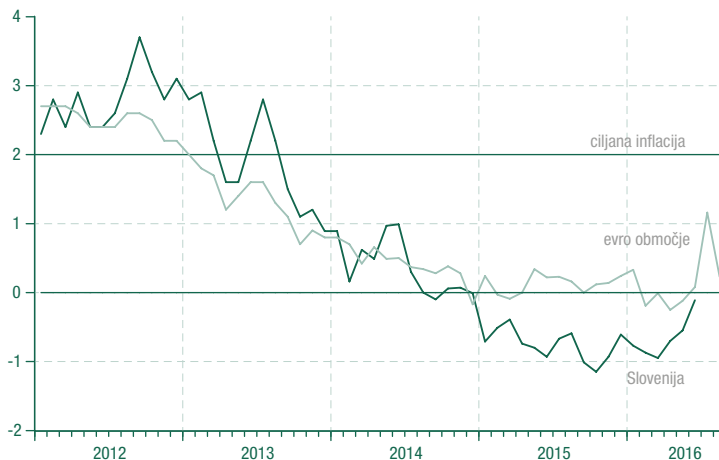
Življenjski stroški so avgusta ostali nespremenjeni. Bolj dolgoročna dinamika se je malo zmanjšala, vendar je še vedno dosegala skoraj 2% na letni ravni. Cene storitev so nadaljevale z rastjo, ki se je pričela na začetku leta, medtem ko so se cene blaga ponovno zmanjšale (padle so že tretji mesec po vrsti). Bolj dolgoročno cene storitev naraščajo po preko 2%, blago pa pada po 0,9%.

Cene goriv še naprej diktirajo dinamiko padanja cen blaga. Medletno so bile avgusta nižje za 5,9% in so v tekočem mesecu potisnile skupne cene za 0,2 točke navzdol. Navzgor pa so cene najbolj tiščale cene počitnic v paketu in cene oblačil, ene in druge so skupne cene v zadnjem mesecu povečale za 0,1 točke.

Kako močno cene energentov (še zlasti tekočih goriv) vplivajo na dinamiko cen kaže rast osnovne inflacije, ki ne obsega cen goriv in cen zelene tržnice. Osnovna inflacija se je namreč od januarja že povečala z 0 na 0.8% medletno. Tudi impulzni trend vztrajno raste po letnih stopnjah okoli 0.8%.

Inflacija

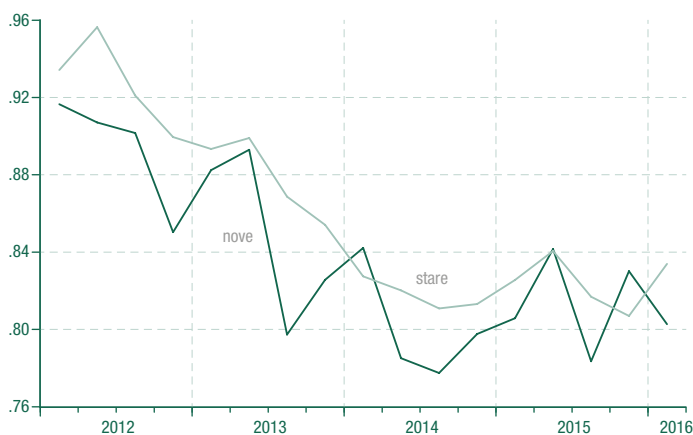
20

Vir: Eurostat

Medletna rast harmoniziranega indeksa cen, ki kaže primerljivo inflacijo med državami EU je bila avgust še vedno negativna -0.2% in je tako še naprej zaostajala za rastjo cen v evro območju (0.2%), čeprav je bila struktura dinamike zelo podobna.

Cene nepremičnin

Vir: SURS; lastni izračuni

Opomba: Cene novih in starih stanovanjskih nepremičnin; desezonirano; podatki so normirani na 2011/I=1

21

Cene starih in novih stanovanjskih nepremičnin še naprej stagnirajo na ravni, ki so jo dosegle sredi leta 2014. Tako še vedno zaostajajo za ravnijo konec 2010, ko so dosegle vrh po kriznem okrevanju. Zmanjševanje cen se je namreč pričelo potem, ko je BS z zaostritvijo regulatornih zahtev zaustavila rast stanovanjskih kreditov konec drugega četrletja 2010.

Podatki o proizvajalčevih cenah so do julija, ko so proizvajalčeve cene še vedno mirovale, navzkjub temu so se medletno zmanjševale. Padale so po 1.8% letno, najhitreje pri energentih (po 4.6% letno), najpočasneje (po 0.7% letno) pa pri proizvodih za široko porabo. Proizvajalčeve cene so padale na vseh trgih, vendar najhitreje pri proizvodih za izvoz v evro območje (po 2.3% letno) in najpočasneje pri proizvodih namenjenih trgov izven evrskega območja (po 0.7% letno).

Cenovna pričakovanja ne kažejo na opaznejše spremembe v dinamiki cen v naslednjih nekaj mesecih. Proizvajalčeve cene bodo, kot kažejo pričakovanja v predelovalni dejavnosti, še naprej stagnirale oziroma zelo počasi naraščale. Cene blaga na drobno se bodo zmanjševale morda celo malo hitreje kot zadnjih nekaj mesecev, vsaj tako kažejo pričakovanja v trgovini na drobno. Medtem ko bodo, po pričakovanjih storitvenih sektorjev, cene storitev nadaljevale s sedanjo rastjo.

Cene surovin so se zadnji mesec zmanjšale, v evrih za 3.6%. Razen nafte (ki se je podražila za 3.6% v evrih) so padle cene vseh surovin, najbolj cene neprehrambenih kmetijski surovin (za 4.7% v evrih). Rast cen v septembru je bila, vsaj tako kažejo podatki, korekcija bolj dolgoročne dinamike, saj je bila medletna dinamika cen surovin praktično obratna kot v

tekočem mesecu. Navkljub zmanjšanju v septembru so namreč bolj dolgoročno (medletno) cene surovin porasle (za 2.8% v evrih); padle so cene nafte (za 2.5% v evrih), povečale pa so se cene neprehrambenih kmetijskih surovin (za 12.2% v evrih) in zlata (za 18.8% v evrih).

8. Povečanje plač v javnem sektorju še ni nevtraliziralo padca stroškov dela po ZUJF-u

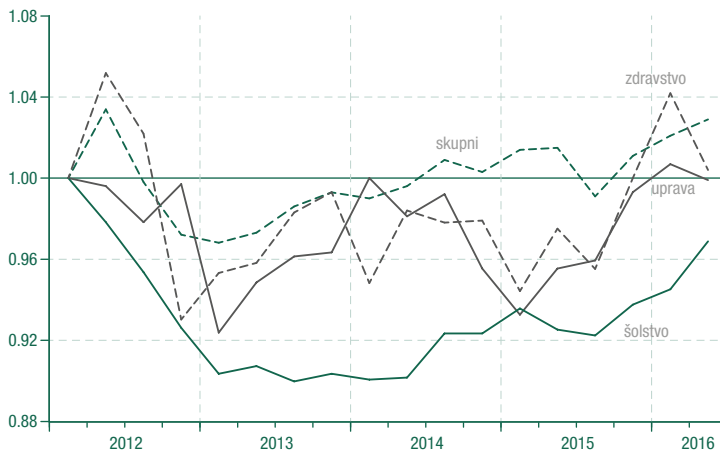
22

Povprečne plače so junija porasle za 0.2%. Bolj dolgoročno se je dinamika ustalila pri okoli 1.6% letno. Tako kot maja je tudi junija plača za plačano uro stagnirala in je tako bila še naprej nižja kot v lanskem letu v istem mesecu.

Med dejavnostmi so plače junija najbolj porasle v rudarstvu in oskrbi z električno energijo (za preko 7%), opazno več od povprečja tudi v poslovanju z nepremičninami (za skoraj 3%). Najbolj so se plače zmanjšale v finančnih in zavarovalniških storitvah ter prometu (za preko 1.3 odstotne točke). V javnofinančnem sektorju so v upravi in šolstvu porasle (za 0.2% oziroma 0.5%) , v zdravstvu in kulturi pa padle (za 1%).

Bolj dolgoročno (medletno) so plače najbolj porasle prav tako v rudarstvu in oskrbi z električno energijo (za preko 6.5%), najmanj pa v kmetijstvu, kjer so se zmanjšale za skoraj 3%. V državi so se plače medletno povečale , najbolj v upravi za 4%.

Stroški dela

Vir: SURS; lastni izračuni

Opomba: Enotni stroški dela v javnem sektorju; desezonirano; vrednosti so normirane na 2012/1=1

Opazno visoke medletne stopnje plač v javnih sektorjih so posledica predvsem sproščanja napredovanj. Ustrezno povečanje dinamike navkljub porastu še vedno opazno zaostaja

za kumulativnim naraščanjem stroškov dela v javnem sektorju v evro območju, kot smo pokazali v junijski številki GG, pa tudi za kumulativnim porastom enotnih stroškov dela gospodarstva, kot kaže slika. Na dlani je, da so napredovanja po tretjem četrtletju lani povzročila porast enotnih stroškov dela v javnem sektorju. Vendar povečanja niso niti nevtralizirala nominalnega padca po ZUJF-u v letu 2012. Tako da je raven enotnih stroškov dela v drugem četrtletju letos v vseh dejavnostih države opazno pod ravniyo skupnih enotnih stroškov (v gospodarstvu in državi). Daleč najbolj zaostaja šolstvo in izobraževanje, kjer so enotni stroški dela navkljub spremembi še naprej skoraj 5% pod nominalno ravniyo pred implementacijo ZUJF-a! Korekcije zaradi napredovanj so enotne stroške dela v upravi povečale bolj kot v šolstvu, vendar navkljub temu enotni stroški dela v drugem četrtletju letos še niso presegli stroškov v 2012/I tik pred uveljavitvijo ZUJF-a.

FINANČNA GIBANJA

9. Opazna mesečna nihanja, vendar krepka dolgoročna dinamika javnofinančnih prihodkov

Javnofinančni prihodki so julija in avgusta ponovno opazno zanihali zaradi premika v timingu vplačil. Julija so se zmanjšali za 9.6% avgusta pa povečali za 14.3%. V povprečju so se medletno opazno povečali, za 4.6%! Tudi povprečna trendna (bolj dolgoročna dinamika je vsaj tako močna kot v povprečju drugega četrtletja (okoli 7% letno).

Povprečna trendna dinamika je močna, tako pri neposrednih davkih in ostalih prihodkih kot pri domačih davkih na blago in storitve, podobno kažejo tudi medletne in tekoče stopnje, vendar so te zaradi premikov timinga vplačil nezanesljive za primerjave.

Pri neposrednih davkih in ostalih prihodkih je julija prišlo do opaznega medletnega padca. Prihodke je navzdol potisnila predvsem dohodnina (saj timing poračunov ni bil enak kot lani), ki je medletno padla za preko 47%, opazno so se zmanjšali tudi prihodki upravnih organov in denarne kazni (medletno za 8% oziroma 21%). Avgusta so povečale izdatnost vse davčne oblike neposrednih davkov in ostalih prihodkov, najbolj tiste, ki so se julija zaradi premikanja vplačil skrčile, torej dohodnina (za 32%) ter denarne kazni in prihodki upravnih organov (za preko 25%).

Domači davki na blago in storitve so se opazno povečali julija in zmanjšali avgusta, navkljub temu so trendno avgusta hitro naraščali, v povprečju julija in avgusta celo po preko 8% letno. Močno sta medletno naraščali v povprečju julija in avgusta najbolj pomembni (izdatni) davčni obliki domačih davkov na blago in storitve, davek na dodano vrednost po obračunu in še zlasti trošarine. Še naprej pa je julija in avgusta pešal davek na dodano vrednost od uvoza, ta se je zmanjšal v primerjavi z letom 2015 tako julija in še zlasti

avgusta. Medtem ko je v prvih dveh četrletjih počasi prehiteval vrednosti v predhodnem letu, pa je tako julija kot avgusta močno zaostal za 2015, v povprečju obeh mesecev je padel medletno kar za 38%.

V prvih osmih mesecih so javnofinančni prihodki v 2016 presegli javnofinančne prihodke v 2015 že za slab odstotek BDP (325 milijonov). Največja so preseganja pri dohodnini, davku na dodano vrednost po obračunu in pri prispevkih za zdravstveno ter pokojninsko zavarovanje (po vrsti za 78, 62, 55 in 107 milijonov), velika pa so tudi pri trošarinah in prihodkih upravnih organov (po okoli 20 milijonov). Opazno se je zmanjšal kumulativni donos davka na dodano vrednost od uvoza (čeprav se je zmanjšal samo v juliju in avgustu), za 41 milijonov ter denarnih kazni, za 8 milijonov.

24

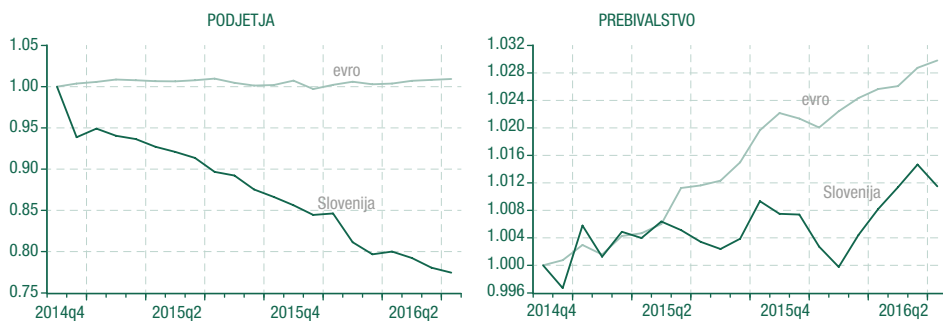
10. Še naprej nič novega; krediti podjetjem hitro padajo, njihovi depoziti pa hitro naraščajo

Julija so se skupni krediti privatnim nefinančnim enotam zmanjšali za 0.5%, bolj dolgoročno pa so še naprej padali po 7% letno. Dinamika zmanjševanja kreditov se tako od oktobra 2015 ni nič umirila. Tudi struktura dinamike kreditov se ni dosti spremenila, krediti prebivalstvu nihajo ali počasi naraščajo, krediti nefinančnim korporacijam pa še naprej zelo hitro padajo. Krediti gospodinjstvom so se tako julija sicer malo zmanjšali (po štirih mesecih naraščanja), vendar so medletno še vedno presegali lanski julij za 0.8%. Po drugi strani pa so krediti podjetjem julija padli za 0.8% in se medletno še naprej krčili kar po -13.8%!

Kot kaže slika, so se krediti podjetjem po novembru 2014 ko je bil narejen zadnji večji prenos na slabo banko zmanjšali kar za 23%, krediti podjetjem v evro območju pa so v istem obdobju porasli za 1%. Navkljub temu je gospodarstvo v Slovenji, kot kaže slika v poglavju o trošenju, rastle vsaj tako hitro kot v evro območju! Podobno je pri trošenju prebivalstva. Čeprav trošenje za trajne dobrine, ki se praviloma financira s krediti, v Sloveniji raste opazno hitreje kot v evro območju (kot smo se prepričali v poglavju o trošenju), pa krediti prebivalstvu naraščajo opazno počasneje. Medtem ko so krediti v evro območju od novembra 2014 porasli za 2.9%, so ustrezni krediti v Sloveniji porasli samo za 1.1%. Finančna disintermediacija gospodarstva se torej intenzivno nadaljuje.

Krediti

Vir:BS; ECB; lastni izračuni

Opomba: Krediti prebivalstvu in podjetjem; vrednosti so normirane na 2014/11=1

25

Depoziti so julija ponovno opazno porasli (za 1.5%), bolj dolgoročno (medletno) za 7%. Še naprej zlasti hitro naraščajo depoziti podjetij, tekoča stopnja rasti in medletna sta bili julija več kot še enkrat večji kot pri prebivalstvu (2.9% mesečna in 12.2% medletna). Kako močno se je bančno posredovanje z intervencijami centralne banke zmanjšala, zelo nazorno ilustrira podatek, da so v razdobju po 2014/11 (po zadnjem prenosu kreditov na slabo banko), ko so, kot rečeno, krediti podjetjem padli za 23%, depoziti podjetij porasli(!) kar za 18% (skupni za 11%), navkljub temu pa se je gospodarska aktivnost (BDP), kot kaže slika v poglavju o trošenju, kumulativno povečala za 4%.

Medbančne obrestne mere se zadnje mesece še znižujejo. Vse medbančne obrestne mere do enega leta so že nekaj časa negativne, 3 mesečni euribor se je znižal že na -0.30. Navkljub temu se detajlistične obrestne mere malo spreminjajo, a praviloma navzdol. Avgusta so bile izjema obrestne mere za kredite podjetjem. Te so se v Sloveniji povečale za kredite preko 1 milijon, v evro območju pa za kredite pod 1 milijon. Depozitne obrestne mere so se za večje ročnosti (preko enega leta) malo zmanjšale, za krajše pa so ostale nespremenjene.

11. Plačilnobilančni presežek je v prvem polletju 2016 za tri četrtine večji od primerljivega lani

Presežek tekoče plačilne bilance se še povečuje, polletni saldo presega tudi lanske sicer že rekordne zneske. Izvoz ostaja glavna spodbuda gospodarske aktivnosti v Sloveniji.

V prvem polletju 2016 je znašal presežek tekoče plačilne bilance 1576 milijonov € (v enakem razdobju 2015 je bil 896.8 milijonov €), kar je rezultat blagovnega presežka 1003.3 milijonov € (729.8 milijonov), storitvenega presežka 1062.8 milijonov € (917.7 milijonov

€), primanjkljaja v bilanci primarnih faktorjev 229.0 milijonov € (445.1 milijonov €) in primanjkljaja v sekundarnih dohodkih: 261.1 milijonov € (-305.6 milijonov €). V presežek storitvene bilanco je transport prispeval 697 milijonov evrov, potovanja pa 998 milijonov evrov. K primanjkljaju v bilanci primarnih faktorjev je 560 milijonov evrov primanjkljaja prispeval kapital, za 240 milijonov evrov pa ga je zmanjšal presežek od dela. K primanjkljaju na računu sekundarnih dohodkov je 171 milijonov prispeval primanjkljaj, ki ga je ustvarila država z večjimi vplačili v blagajno EU kot z izplačili iz nje.

Plačilna bilanca milijoni €

26

Postavke	januar-junij		Junij	
	2015	2016	2015	2016
I. Tekoči račun	896,8	1.576,0	202,6	350,6
1. Blago	729,8	1.003,3	252,9	226
2. Storitve	917,7	1.062,8	145,3	198,2
-transport	398,2	447,4	74,9	80,7
-potovanja	671,6	697,2	114,8	115,6
Potovanja	985,6	997,8	184,6	186,3
3. Primarni dohodki	-445,1	-229	-173,6	-45,5
-delo	235,8	240,2	43,2	42,6
-kapital	-792,0	-560,4	-245,6	-91,2
4. Sekundarni dohodki	-305,6	-261,1	-22	-28,1
-država	-219,2	-171,2	-14,2	-16
II. Kapitalski račun	107,7	-138,2	29,3	-24,8
III. Finančni račun	1.125,9	646,2	352,8	130,3
1. Neposredne naložbe	-392,5	-591,9	168,9	44,9
2. Naložbe v vrednostne papirje	2.372,6	1.385,6	275	126,6
3. Finančni derivativi	26,5	-15,0	3,1	-15,3
4. Ostale naložbe	-883,4	-102,8	-148,3	-12,9
IV. Neto napake in izpustitve	121,3	-791,6	120,8	-195,4

Vir: Banka Slovenije

Na kapitalskem računu je znašalo zmanjšanje zadolžitve -138.2 milijonov € (v prvem polletju 2015 je bilo povečanje 107.7 milijonov €) Finančni račun izkazuje po letošnjih šestih mesecih povečanje zadolžitve 646.2 milijonov € (v enakem razdobju lani je bilo 1125.9 milijonov €), pri čemer so neposredne naložbe znašale -591.9 milijonov € (-392.5 milijonov €), naložbe v vrednostne papirje 1385.6 milijonov € (2372.6 milijonov €), finančni derivativi -15.0 milijonov € (26.5 milijonov €) in ostale naložbe -102.8 milijonov € (-883.4 milijone €). Rezervna imetja so se zmanjšala za 29.7 milijonov € (v prvem polletju lani so se povečala za 2.6 milijonov €), neto napake in izpustitve pa so znašale -791.6 milijonov € (lani je bil 121.3 milijonov €).

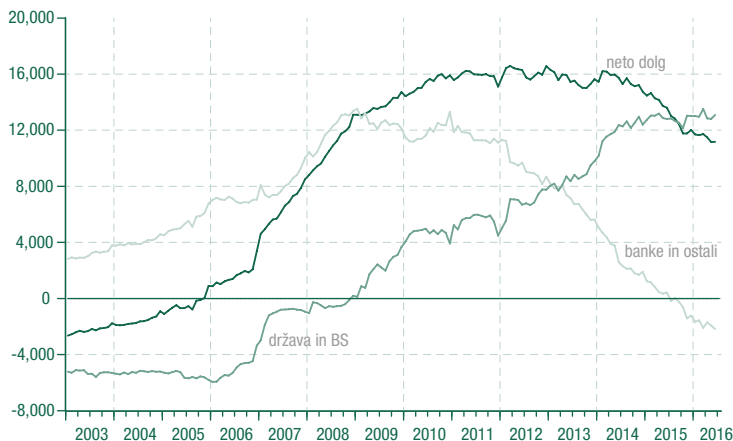
Konec junija 2016 je bruto zunanji dolg Slovenije znašal 44712 milijonov € (754 milijonov € manj kot v juniju 2015), pri čemer je le 14924 milijonov € ali točno tretjina negarantiranega zasebnega dolga. Še kakšno leto nazaj je le-ta presegal državni ali od države garantirani dolg.

Neto zunanji dolg je bil 11167 milijonov €, kar je 763 milijonov € manj kot v aprilu. Mednarodne rezerve Banke Slovenije konec julija 2016 so bile 753 milijonov €, kar je bilo 17 milijonov € manj kot v juniju. Pri tem je bila vrednost zlata 124 milijonov €, imetja SDR 204 milijone €, rezervna pozicija pri IMF 195 milijonov € in rezerve deviz 231 milijonov €.

Struktura dolžnikov se je med krizo popolnoma spremenila. Neto zunanji dolg, ki so ga pred krizo ustvarile banke in podjetja, je prevzela država, neto dolg bank in podjetij se je spremenil neto terjatve do tujine.

27

Neto dolg Slovenije in dolžniki ter upniki

Vir: BS

Donos na desetletne slovenske državne obveznice je bil 13. septembra 2016 0.803%, kar je blizu najnižjim donosom v preteklosti. Finančna sredstva so za Slovenijo na svetovnih trgih izredno poceni, kar vlada ne bi smela spregledati, saj je primeren čas za domače ključne infrastrukturne projekte.

BANČNIŠTVO V ČASU KRIZE IN PO NJEJ

Franjo Štiblar

POVZETEK

28

Bančništvo v svetu je še v težavah. Kreditna oskrbljenost večine narodnih gospodarstev je bila pred globalno finančno krizo prevelika, ko je počil balon pa je po krizi še premajhna. Pri kreditiranju imajo ključno vlogo banke na drobno, ki jih obremenjujejo slabi zunanji pogoji in konkurenca ne-bank. Strateška družba A.T.Kearney napoveduje odmrtnje bančnih podružnic, kar je za večino gospodarsko manj razvitih držav in s kontinentalno (germansko) kulturo bančništva še mnogo prezgodaj. Slovenija je bančne kredite pred krizo napihnila, v krizi pa premočno zaustavila. Pri tem močno zmanjšuje število bančnih podružnic, čeprav je njihova gostota v primerjavi s celotno EU podpovprečna, totalna ekonomičnost njenega bančništva na drobno pa nadpovprečna. Prehitro krčenje bančništva na drobno je izkoristila Delavska hranilnica, ki je z nižjimi cenami finančnih storitev in osebnim odnosom okrepila svoj položaj in s tem v praksi za dogleden čas pokazala alternativo poslovnemu modelu bančništva, kakor ga napoveduje A.T.Kearney.

SUMMARY

Banking is still in trouble. Provision of national economies with credits was excessive before and is insufficient after global financial crisis. The crucial role goes to the retail banking, which is burdened by adverse external conditions and increased competition of shadow banking. A.T. Kearney predicts significant reduction of banking branch network, which is too early for less developed countries and countries with continental (German) bank culture. Slovenia was among countries with highest amplitude of credit growth first and its reduction later. Its reduction of bank branch network during the crisis was significant, and bank branch density is currently below EU average, while the total economic efficiency of retail banking is above EU average. Delavska hranilnica used a retreat of larger banks regarding credit provision and branch network to increase its market share. Specific business model of low prices of financial services and personal banking was used successfully as an alternative to the business model proposed for the future by A.T.Kearney.

UVOD

Bančništvo je v težavni situaciji in zato na prelomni točki tako v svetu kot pri nas. Po eni strani ga ogrožajo neugodni zunanji pogoji (nizka gospodarska rast, negativne obrestne mere), po drugi strani konkurenti iz nebančnega sektorja, ki prodirajo v bančne posle.

Namen prispevka je osvetliti trenutno situacijo prvenstveno bančništva na drobno («retail banking») v svetu, EU in v Sloveniji in razmisliti o njegovih strateških usmeritvah, posebno o primernosti poslovnega modela za prihodnost.

Razpored članka je naslednji:

- v empirični študiji sta predstavljena dva vidika bančništva v razvitih državah sveta:
- 1/ kakšna je bila kreditna oskrbljenost v razvitih državah pred, med in po globalni finančni krizi,
- 2/ kako se je v času krize spremenila bančna mreža in učinkovitost bank,
- V zaključnem delu je razmislek o razvoju bančnega kredita in bančništva na drobno v prihodnosti.

29

1. Meddržavna primerjava kreditne oskrbljenosti

1.1 Rekordna amplituda oskrbljenosti z domačimi krediti finančnega sektorja

Večja je amplituda koeficienta domači krediti/BDP (označuje »kreditizacijo« gospodarstva), ki označuje nihanje, večja je nestabilnost in negotovost. Vzroki zanjo so na makro ravni napačna monetarna politika in nadzor, na mikro ravni napačno odločanje tako kreditodajalcev kot kreditorejmalcev pri kreditiranju.

Hipoteza za analizo je, da se je v pripravi pred krizo kreditni balon zelo napihnil, v času krize pa je prišlo do kontrakcije kreditov (graf 1). Velikost cikličnosti, ki ima negativen vpliv, ker je v pozitivni zvezi z aktivnostjo, meri amplituda kot seštevek povečanja koeficienta krediti /BDP v prvem obdobju 2004-2009 in njegovega zmanjšanja v drugem obdobju 2009-2014. Gre za seštevek absolutnih vrednosti stopenj rasti koeficienta v dveh omenjenih pod-obdobjih ali za seštevek sprememb v rangu države med 36 državami v vzorcu po vrednosti koeficienta krediti/BDP v obeh analiziranih pod-obdobjih.

Cilj analize je ugotoviti kreditno dinamiko v posameznih državah na poti v krizo in na poti iz nje. V tabeli 1.1 so z odstotki podani statistični koeficienti: domači krediti od finančnega sektorja / BDP za 36 razvitih držav, pridobljeni iz podatkov finančnih indikatorjev v datoteki Svetovne banke World Bank Data. Finančni sektor v pokazatelju prevladujoče vključuje banke, a tudi druge dajalce kreditov (zavarovalnice, finančna podjetja, institucije kapitalskega trga). Gre za kreditno oskrbljenost gospodarstva, prebivalstva in države,

oziroma širše monetizacijo nacionalnega gospodarstva. Pomaga kot »krvotok« k rasti gospodarske aktivnosti s financiranjem tako agregatnega povpraševanja kot agregatne ponudbe v državi. Preveč ni dobro, premalo tudi ne.

V analizo je izbranih je 36 razvitih držav, pri katerih je večinoma monetizacija s krediti visoka. Med njimi je 23 članic EU (niso tri baltske, Ciper in Luksemburg, za katere ni podatkov v datoteki Svetovne banke), pet članic BRICS, pet balkanskih nečlanic EU, dve članici G7 (ZDA, Japonska) in Švica. Izbrana leta so 2004 kot startno leto monetarne ekspanzije v svetu, 2009, kot leto najnižje točke v krizi in leto 2014 kot leto po krizi (zadnji razpoložljivi podatki). Prvo petletno obdobje kaže ekspanzijo kreditov pred, drugo njihovo kontrakcijo v času krize in ob njenem zaključku.

30

Tabela 1.1.

Domači krediti od finančnega sektorja /BDP, v %, izbrane države

Država	2004	2009	SR1%	2014	SR2%	/Σ amplitude % Rang/
Albanija	46,4	68,4	47,4	68,1	-0,4	47,8 5
Avstrija	119,0	136,0	14,3	126,9	-6,7	21,0 5
Belgija	99,6	114,0	14,4	116,0	1,8	16,2 2
BiH	33,9	51,4	51,6	60,3	17,3	68,9 5
Brazilija	72,9	90,5	24,1	105,1	16,1	40,2 1
Bolgarija	33,6	65,4	94,6	62,5	-4,4	68,9 10
Kitajska	139,6	143,1	2,5	169,3	18,3	99,0 10
Hrvaška	56,8	77,4	36,3	90,8	17,3	20,8 1
Češka	43,3	61,1	41,1	73,5	20,3	53,6 5
Danska	173,5	238,3	37,3	224,9	-5,5	61,4 0
Finska	82,9	135,9	63,9	164,7	21,2	42,8 7
Francija	102,7	140,4	36,7	148,0	5,4	85,1 2
Nemčija	134,2	128,5	-4,3	140,6	9,4	42,1! 7,5
Grčija	92,7	115,7	24,8	138,6	19,8	13,7 1
Madžarska	57,1	80,7	41,3	61,1	-24,	44,6 9
Indija	57,6	70,1	21,7	75,5	7,7	29,4 3
Irska	128,3	224,9	75,3	165,7	-26,	101,6 13
Italija	100,3	146,2	45,8	173,0	18,3	64,1 8
Japonska	308,6	330,9	7,2	373,8	13,0	20,2 0
Makedonija	19,7	43,1	118	54,6	26,7	143,5 4
Malta	134,2	159,9	19,2	151,1	-5,5	24,7 4,5
Nizozemska	159,4	207,2	30,0	218,3	5,4	35,4 2
Poljska	39,2	62,1	58,4	71,0	14,3	72,7 5
Portugalska	138,2	192,3	39,1	173,3	-10,	49,1 2
Romunija	16,7	44,7	167,7	38,0	-15,	182,7 8
Rusija	25,7	34,1	32,7	52,4	53,7	86,4 2
Srbija	24,0	45,2	88,3	52,8	16,8	105,1 6
Slovaška	42,0	42,0	0	65,4	55,7	55,7 10

Država	2004	2009	SR1%	2014	SR2%	/Σ amplituda % Rang/
Slovenija	55,1	91,9	66,8	68,7	-25,	92,0 11
Južna Afrika	168,2	181,4	7,8	185,6	2,3	10,1 7
Španija	136,7	233,8	71,0	210,6	-10,	81,0 4
Švedska	108,6	149,2	37,4	157,5	5,6	43,0 5
Švica	160,0	176,1	10,0	176,0	-0,1	10,0 7
Turčija	41,4	64,7	56,3	56,3	36,2	92,5 7
UK	146,9	199,1	35,5	168,8	-15,2	50,7 4
ZDA	198,6	231,4	16,5	253,6	9,6	26,1 0
Svet				173,6		
EU				155,9		
Euroland				159,3		
OECD				211,1		
CE + Baltik				62,9		

R= Rang, SR = stopnja rasti, v %, amplituda meri odmik navzgor in navzdol,
 SR1% = stopnja rasti (kreditni/BDP) 2009 : 2004; SR2% = stopnja rasti (kreditni/BDP) 2014 : 2009
 Vir: World Bank Data

Absolutni podatki kažejo, da so bile anglosaksonske države in članice Commonwealth-a že v izhodišču kreditno mnogo bolj oskrbljene, »zalite«, kot druge analizirane države na podobni stopnji razvitosti. Z izjemo Japonske na prvem mestu (ki skuša že dve desetletji z monetarno ekspanzijo odpraviti deflacijo in recesijo) so bile z največjim deležem domačih kreditov finančnega sektorja v BDP med prvimi ZDA, UK, vendar tudi Danska, Nizozemska in Švica. Manj razvite balkanske države imajo delež kreditov v BDP bistveno nižji od povprečja. V 2014 je bila povprečna kreditna oskrbljenost v svetu 173,6% BDP, pri čemer v članicah OECD kar 211,1%, v članicah Evrske skupine 159,3%, v članicah EU 155,9%, v državah centralne Evrope in Baltika pa, na primer, samo 62,9%, v analiziranih petih balkanskih nečlanah EU le 66,5%, v Sloveniji pa 68,7%.

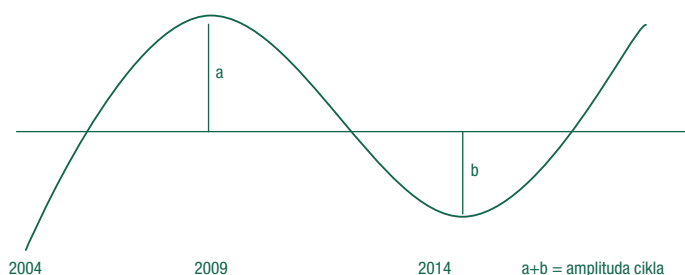
V predkrizni kreditni ekspanziji med 2004 in 2009 se je koeficient relativno najbolj povečal v Romuniji in Makedoniji, Bolgariji in Srbiji, ki so se kot najmanj razvite šele monetizirale. Z veliko rastjo kreditov/BDP sledijo članice EU, predvsem tiste, ki so bile v krizi z velikimi problemi: Irska, Španija, Slovenija, Finska. Nemčija je edina analizirana država, ki je v predkriznem obdobju koeficient celo zmanjšala, torej se je obnašala »proticiklično«, različno od vseh drugih držav v vzorcu. V pokrizni kreditni restrikciji 2009 – 2014 je zmanjšalo koeficient krediti/BDP 13 od 36 analiziranih članic, med njimi 11 revnejših članic EU (pri njih je obseg domačih kreditov padal hitreje kot BDP), dve nečlanici EU pa sta stagnirali (Albanija, Švica).

Slovenija spada med države v vzorcu z največjo amplitudo nihanja koeficienta krediti/BDP: njegovega hitrega porasta v prvem obdobju 2004-2009 iz 55,1% na 91,9%, zatem

pa hitrega padca na 68,7% v 2014. Tako spada po velikosti amplitude nihanja kreditne oskrbljenosti med najbolj nestabilne države. Po absolutni vsoti obeh sprememb stopenj rasti je s 92% šesta, po absolutni vsoti sprememb rangov držav pa je s 11 mesti celo druga (pred njo je le Irska). K tako velikemu nihaju kreditne oskrbljenosti gospodarstva, sorazmerno s katerim je bilo tudi (pre)veliko nihanje BDP, so v slovenskem »bančnem gospodarstvu« prispevale predvsem banke. S hitro ekspanzijo kreditov je bila napihnjena gospodarska rast, s premočno kontrakcijo kreditov v obdobju 2009 -2014 pa je bil povzročen prevelik padec BDP (hiranje zaradi kreditne in tudi v fiskalne restriktivnosti).

32

Graf 1:
Amplituda kreditne ekspanzije (2004-2009) in kontrakcije (2009-2014)

1.2 Posledice kreditne eksplozije in krča ter razlogi, krivci zanj

Nenormalno veliko nihanje v kreditni oskrbljenosti, kateremu so levji delež prispevale banke v Sloveniji, je eden ključnih dejavnikov velikega nihanja v gospodarski rasti države, od booma 6,9% rasti BDP v 2007 do kontrakcije -7.0% v 2009. K temu so poleg obeh največjih državnih bank, NLB in NKBM, odločilno prispevale tudi banke v tuji lasti v Sloveniji: na poti v krizo so pridobile financiranje od svojih banka mater - sedežev v tujini. Z veliko dinamiko so odobravale kredite slovenskemu gospodarstvu in prebivalstvu, pri tem pa kot pogoj zahtevale prenos depozitov kreditorejmalcev k njim (dvig Q). Tako povečani depoziti so bili vir vračanja kreditov tujim bankam – materam v času krize po 2008. S to politikom so si tuje banke povečale tržne deleže. Kredite iz tujine (ali od mater tujih bank in podružnic v Sloveniji) so kot finančni vir sredstev nadomestili depoziti domačih klientov (Štiblar, 2016).

Masa bančnih kreditov v Sloveniji je zadnjih sedem let v stalnem padcu (skoraj edinstveno v svetu), tako da so se do začetka 2016 več kot prepolovili. Kontrakciji bančnih kreditov je poleg neustrezne politike tujih bank v Sloveniji prispevala tudi neustrezna prevelika kreditna ekspanzija skoraj vseh velikih domačih bank v prvem obdobju 2004-2009 (NLB,

NKBM, Abanke, Celje...) in način njihove sanacije. Slabi krediti so bili preneseni na DUTB v zameno za državne obveznice. Ker ni prišlo do lastniške konverzije, kot taki še vedno živijo v portfelju DUTB, ki jih sedaj razprodaja v brezcenje (tudi po le 20%-30% knjigovodske vrednosti !).

Banka Slovenije kot regulator in nadzornik bančnega sistema se pri tem ne more otresti svojega dela odgovornosti: v prvem obdobju 2004-2009 po vstopu v EU ni znala ali ni hotela zavreti velike kreditne ekspanzije (preko 30% rasti kreditov letno). V drugem obdobju po 2010 pa je preveč stopila na zavoro (prevelika zaostritev zahtev do bank za rezervacije, pospešitev izpolnitve kapitalske zahteve po BIS III že v 2014 in ne do 2019 kot standard zahteva; prehitra uvedba sklada za resolucijo bank z zahtevanimi vložki bank). Tako gospodarstvu primanjkuje kreditov in si pomaga v financiranju tekočega poslovanja in investicij z zadržanimi dobički ter viri iz tujine, banke pa sedijo na denarju (Bole in drugi, 2014). Restriktivna kreditna politika je imela negativne posledice za vse gospodarske osebe: odtegnitev kredita enemu povzroči padeč likvidnosti vseh njegovih poslovnih partnerjev, ki ne dobijo plačil. Tako je eksterni učinek pri zategovanju bančne kreditne pipice zanemarljiv, končni rezultat pa je bil nepotrebno velik padeč BDP.

Čeprav Slovenija v času velike recesije 2008-2013 ni gostila »trojke« intervencionistov (ECB, EU, IMF), pa je vendar na pritisk od zunaj naša odločevalska elita izpolnjevala vse zahteve politike zategovanja pasu (»austerity«): uvedla je zahtevane fiskalne sistemske spremembe (fiskalni pakt v ustavo) in obljubila odtujitev vseh domačih bank, tudi tistih, ki so ob državni sanaciji postale državne, in to s konkretnimi roki za izvedbo. Po tej od zunaj vsiljeni privatizacijski (v resnici odtujevalni) shemi do konca 2017 ne bo v Sloveniji več večje banke v domači lasti. Pri tem je potrebno upoštevati, da je državna SID je v bistvu investicijska banka, sklad, ker ne nastopa na kapitalskem trgu in nima poslovanja s klienti na drobno.

2. Bančništvo na drobno in njegova mreža

2.1 A.T. Kearney analizira stanje v bančništvu na drobno

*Uvod

»The 2016 Retail Banking Radar, družbe A.T.Kearney ugotavlja, da uveljavljajo največje banke na drobno (»retail banks«) v EU novo poslovno usmeritev s sprejetjem digitalnega poslovanja, angažiranjem pri znižanju stroškov in s poenostavitvijo odnosa s komitenti.

Mnoge banke na drobno so se usmerile v transformacijo poslovnega modela. Soočajo se namreč (direktne, ki poslujejo samo elektronsko in »običajne« – s podružnicami) s težkimi razmerami (nizke obrestne mere, visoke kapitalske zahteve) in močnimi konkurenti (FinTech start-upi), ki ogrožajo dohodke in silijo banke k ukrepom izboljšanja poslovanja.

Uvajajo inovacije za pridobivanje strank. Bodoči bančni šampioni spreminjajo poslovni model: skušajo bolje razumeti kliente in prilagoditi poslovanje, aktivirajo IT infrastrukturo bolj povezano in enostavno ter investirajo v nova digitalna orodja. Pri tem obstajajo razlike med evropskimi državami.

*Pogled na banke na drobno v Evropi v 2015

Gospodarske razmere opredeljuje nizka rast BDP, ki je v Evropi znašala pod 1%, nominalni razpoložljivi dohodki so rasli nekoliko hitreje, po 1,7%, realna potrošnja pa po 1,6%. Ob ugodni nizki ceni nafte in Q.E. uvedeni marca 2015, je negativen dejavnik umirjanje rasti aktivnosti Kitajske. Pozitivni so bili v 2015 padec brezposelnosti v 2015 na 9% (vrnitev na raven iz 2009), rast zaupanja in potrošnje. Nižje obrestne mere silijo ljudi v potrošnjo, pri čemer nizke cene energije ustvarjajo več virov zanjo.

34

Poslovanje bank na drobno v Evropi je bilo v 2015 raznoliko in ga izraža:

- dvig profitnosti za 18% zaradi zmanjšanja provizij za tveganja (slabitev), 13% ob fiksnem tečaju,
- čiščenje bilanc, saj so občutljive za tveganja,
- dvig dohodkov 2,4% zaradi rasti hipotekarnih in potrošniških kreditov,
- nizke obrestne mere so preusmerile kliente od depozitov, pokojninskih skladov in skladov življenjskega zavarovanja k investicijskim produktom večjega donosa (a seveda lahko tudi večje izgube). Padec dohodka je znašal 0,5%.

Bančna mreža se krči. Evropa je imela v 2015 13% manj bančnih podružnic (»branches«) kot v 2008. Ena podružnica je v 2014 servisirala že 5600 klientov, v 2007 še 4500 klientov. Če se trend nadaljuje, bi lahko bilo do 2030 kar 50% manj podružnic. Bančni koeficient stroški/dohodek je previsok in se od 2008 ni spremenil. Padec števila zaposlenih znaša 1% letno, kar je 8% od 2008, a stroški dela ne padajo, ker so delavce na okencih nadomestili bolj zahtevni poklici za obvladovanje tveganj, digitalno poslovanje in spremljanje regulacije. Države z največjim relativnim številom podružnic v EU so Avstrija, Portugalska, Francija, Italija, Nemčija, Španija. Zapiranje podružnic se intenzivira, a med državami ostajajo velike razlike v njihovi pogostnosti.

Tabela 2.1:

Spremembe števila podružnic 2007-2014 (v %), gostota v 2014 (podružnice / 10.000 ljudi) ter koeficient totalne ekonomske učinkovitosti bank na drobno TER v 2015

Država	Sprememba podružnic v % 2007-2014	Podružnice/ 10.000 preb.	Gostota* podružnic v državah	TER 2015 %
EVROPA	-4,4%	3,6		
Turčija	50	1,5	2	70
UK	-8	1,7	2	65
Češka	14	1,8	4	62
Nordijske	-20	2,0	4	51
Benelux	-32	1,9	3	63
Romunija	-17	2,8	3	87
Slovaška	8	2,3	5	62
Slovenija	-17	2,8	5	62
Madžarska	-5	3,0	4	62
Švica	-6	3,6	4	62
Poljska	21	3,4	2	71
Nemčija	-9	4,1	1	70
Italija	-5	5,0	1	83
Avstrija	-1	4,9	3	87
Portugalska	-2	5,5	3	92
Francija	-2	5,6	1	70
Španija	-26	7,0	1	70

Legenda:

*= nižje število je večja pogostnost podružnic v državi, ocena A.T.Kearney

TER= total efficiency ratio = (stroški+rezervacije) / dohodki

Vir: A.T.Kearney, ECB, Eurostat, EBF, Turkey Government

Šampioni pridobivanja dohodka med bankami na drobno so Švicarji (s podatki o klientih), šampioni stroškov Nordijci (obnovijo podružnice, optimizirajo operacije, outsourcing storitev) in Španci. Digitalni šampioni obnavljajo poslovni model in ekosistemsko oblikujejo banko.

V Evropi se je samo v 2015 število podružnic zmanjšalo za 4,4%. Pri tem imajo med leti 2007 in 2014 v tabeli 2.2 porast števila podružnic države z začetno nižjo monetizacijo (manj razvito gospodarstvo po BDP na prebivalca): Turčija, Poljska, Češka in Slovaška. Vse ostale države v analizi so zmanjšale število podružnic, posebej izrazito članice Beneluxa, Španija, nordijske države, pa tudi Romunija in Slovenija. Povprečna gostota podružnic na 10000 prebivalcev v posamezni državi v 2014 v Evropi znaša 3,6. Med posameznimi državami se le-ta povečuje od najnižje gostote v Turčiji (1,5), ki tudi ob najhitrejši rasti podružnic ostaja najbolj redko posejana z bančnimi podružnicami, preko UK, Češke, Benelux in Nordijskih držav do Slovaške, Romunije in Slovenije, Madžarske, Poljske in Švice. Nadpovprečno

gostoto bančnih podružnic imajo Nemčija, Avstrija, Italija; Portugalska, Francija in Španija. Slednji, čeprav zapirajo podružnice, imajo še vedno nadpovprečno gostoto njihovo mrežo. V germanskih državah je razvita tradicija majhnih denarnih ustanov, ki v Nemčiji, Avstriji, Švici pokrivajo do 30% notranjega bančnega poslovanja.

Gostota podružnic je pozitivno korelirana z gostoto naseljenosti in z BDP na prebivalca, pri čemer pa obstajajo določene »kulturni« popravki: nordijske države in države Beneluxa imajo sorazmerno manj podružnic, tudi zaradi večje razvitosti digitalnega bančništva.

36

*Analiza učinkovitosti poslovanja bank na drobno v Evropi

Tabela 2.2:

Analiza šestih indikatorjev poslovanja evropskih bank na drobno

Indikator	2007	2014	2015
1/Dohodek/klient, €	663	651	666
2/Dohodek/zaposleni, € =produktivnost	212	230	244
3/Neto obrestni dohodek/skupni dohod.,%	61%	69,3%	69%
4/stroški/dohodek, € =ekonomičnost	60%	60,3%	61%
5/rezervacije/dohodek, %	9%	12%	8%
6/profit pred davki/klient, € =profitnost	210	171	201

Vir: AT Kearney (2016)

Osnovni indikatorji učinkovitosti poslovanja bank na drobno v tabeli 2.2 so produktivnost (dohodek na klienta, dohodek na zaposlenega), ekonomičnost (stroški/dohodek), rentabilnost (profitna na klienta) ter dva specifična bančna indikatorja, ki merita prispevek neto obresti k skupnemu dohodku ter delež rezervacij v njem.

V petih od šestih indikatorjev je v Evropi prišlo v 2015 glede na 2014 do izboljšanja, a sta dva še vedno slabša, kot sta bila pred krizo v 2007 (ekonomičnost in profitnost). Znižanje rezervacij in slabitev ob izhodu iz krize je dvignilo profitnost. Konkretno:

Ad1/ Dohodek na klienta: v 2015 rast le za 2,4% na 666 €, zaradi padca obrestnega dohodka.

Ad2/ Dohodek na zaposlenega (produktivnost): rast zadnjih 5 let na 244.000 € v 2015. Padec zaposlenih za 1%, padec števila podružnic za 2% v 2015.

Ad3/ Neto obrestni dohodki v celotnem dohodku: relativno stabilen odnos zadnjih sedem let (2007-2014), ko se vendar skuša povečati provizije.

Ad4/ Stroški/dohodek (ekonomičnost): stabilen med 2007 in 2014, a porasel na 61% v 2015 (Nordijci 48%). V razliko od podatka TER v tabeli 2.1 so pri ekonomičnosti v tabeli 2.2 rezervacije izpuščene. Če jih prištejemo (indikator 5), sta povprečni vrednosti blizu: 70% in 69%.

Ad5/ Rezervacije/dohodek: po vrhu v 2012 so provizije padle, tako da je v 2015 indikator prvič pod 10% v 2015. Koeficient je pod 5% v Zahodni Evropi, a 30% v Italiji in Portugalski. Padec je delno posledica prenosa rizikov na slabe banke.

Ad6/ Profit na klienta (profitnost): od 2013 raste in je 201 € v 2015, pred krizo je bil 210 €. Varira med 300€ (Nordijske države) in 500€ (Švica) ter le 30€ v Južni in Vzhodni Evropi.

Podatek v zadnji koloni tabele 2.1 TER kaže ekonomičnost poslovanja sektorja bank na drobno v posamezni analizirani državi kot razmerje med seštevkom operativnih stroškov in rezervacij bančnega sektorja na drobno ter njegovim dohodkom v 2015. Netehtano povprečje koeficienta TER za Evropo je 70%. Najnižji koeficient (torej največjo ekonomičnost bančnega sektorja na drobno) so imele v 2015 nordijske države, podpovprečno vrednost so imele tudi države Centralne Evrope in Švica. Po drugi strani so največji koeficient (najnižjo ekonomičnost) izkazovali sektorji bank na drobno na Portugalskem, Avstriji, Italiji in v državah jugovzhodne Evrope, med njimi posebej Romuniji. Študija A.T.Kearney (2016) napoveduje, da bo za zadovoljivo donosnost bančni sektor na drobno moral v prihodnje znižati TER pod 60%, kar so v 2015 dosegle le Nordijske države.

37

Sektor bank na drobno v Sloveniji se je primerjalno kar dobro izkazal: v kriznem obdobju 2007-2014 je zmanjšal število podružnic za šestino in ima v evropskih merilih podpovprečno gostoto mrežo (2,8 podružnic na 10.000 prebivalcev proti povprečju 3,6), po totalni ekonomičnosti pa je v 2015 med nadpovprečno ekonomičnimi (stroški+rezervacije/dohodek 62% proti povprečju 69%), čeprav bodo še potrebni določeni ukrepi za doseg ciljne vrednosti koeficienta 60%.

*Pospešeno zapiranje bančnih podružnic

A.T.Kearney ugotavlja trend zapiranja podružnic bank na drobno. Hitrost zapiranja je po njihovem mnenju odvisna od regionalnih specifičnosti uvajanja tehnologije, alternativnih formatov podružnic in obsega cirkulacije gotovine v državi. Za skoraj tretjino so v osmih letih do 2015 zmanjšale število podružnic nordijske države in Švica, za četrtno zahodne države Južne Evrope, za dobro desetino države Zahodne Evrope, medtem ko so jih v Vzhodni Evropi povečali za sedmino.

Ocene za razvoj bančništva na drobno med 2008 in 2015 v posameznih evropskih regijah (tabela 2.3) so naslednje:

- a) Najboljše so po mnenju analize A.T.Kearneya nordijske države in Švica, ki so najbolj profitne in z visoko digitalno afiniteto. Imajo ugodno ekonomičnost, najvišjo rentabilnost, zelo nizke kreditno tveganje in visoko produktivnost.
- b) Države Južne Evrope (Španija, Portugalska, Grčija) se vračajo po krizi v normalnost. Dvigujejo profitnost, imajo 60% dohodka iz obrestnih virov, a velik delež rezervacij za tveganja v dohodku.

- c) Države Zahodne Evrope v performansah zelo nihajo (Nemčija, Avstrija, Benelux, Francija). Vse povečujejo produktivnost, imajo kar 70% dohodka iz obrestnih virov, imajo nižje rezervacije za tveganja in so manj ekonomične (tradicija podružnic in majhnih denarnih ustanov na germanskem področju).
- d) Države Vzhodne Evrope kažejo malo napredka. Rezervacije za tveganja predstavljajo kar 13% dohodka, regulacija šepa, so na repu glede profitnosti, produktivnosti in ekonomičnosti, kar glede na nižjo stopnjo gospodarske in družbene razvitosti ne preseneča.

Tabela 2.3

Zapiranje podružnic in regionalne razlike v poslovanju evropskih bank na drobno 2007-2014

Indikator	Nordjici +Švica	Južna Evropa	Zahodna Evropa	Vzhodna Evropa
rast števila podružnic 2007-2015	-31,5%	-24,2%	-11,5%	+13,3%
regionalne razlike, strukturno in poslovno	ekon. 54% prod.399tisoč kreditno tveganje3% profit 350 €	rast profit. max proviz. prod.665tisoč obr/doh 60%	rast produkt. ob/doh 70% ekon. 65% provizije 5%	doh/klient160 € padec ekonom. provizije ≥ 10% profit pod €50
Ocena	najbolj profitne, digitalnost	skok v normalnost	profitnost varira	malo napredka nizke provizije, regulacija slaba

Pojmi:

ekonomičnost = stroški/dohodek; produktivnost = dohodek na klienta oziroma na zaposlenega
profitnost = profit, profit na klienta; kreditno tveganje = rezervacije / vsi krediti
provizije/dohodek obresti na/dohodek

Vir: A.T.Kearney, 2016

Ključne kritične pripombe analizi A.T Kearneya so naslednje:

1/ Ponuja isti model najbolj razvitega bančništva na drobno za vse regije in države brez upoštevanja tako regionalnih razlik kot razvojnega zaostajanja. Takšno »prehitevanje« je pogosto povzročilo katastrofe na drugih področjih v bančništvu ter v gospodarstvu in družbi nasploh. Eden model za vse je dober le za najbolj razvite države, manj razviti pa ne morejo preskočiti kar stoletja in se priključiti takoj najbolj razvitim. Spremeniti ljudi in okolja hitro na silo ne gre.

2/ Celotna analiza se ukvarja zgolj z mikro maksimumom posamezne banke ali bančnega sektorja kot celote, nikjer pa se ne ozre na zunanje učinke (eksternalije) delovanja bank na drobno. Kot da bi delovale v povsem izoliranem okolju brez medsebojnih vplivov z okolico. Ozkost pogleda maksimuma zgolj zase brez upoštevanja ekoloških, socialnih, političnih, etičnih etničnih posledic njihovega delovanja ne daje optimalnih rešitev niti zanje. Prihaja do frikcij z okoljem, odtujenosti bank od družbe in negativne percepcije njihovega delovanja v družbi.

3/ Ponuja v bistvu anglosaksonski model in kritizira germanski (kontinentalni) model bančništva na drobno, pri čemer pa nimajo vsebinskih argumentov. Tako kot stopnja razvitosti je tudi bančna kultura lahko pomembna determinanta organizacije bančništva na drobno (pa ne le njega).

3. Empirična analiza

3.1 Podatki

V tabeli 3.1 so podani za 17 državnih enot (prilagojeno, kakor jih je oblikoval A.T.Kearney) osnovni podatki sektorja bank na drobno (gostota podružnic in njihova sprememba v krizi), kreditne oskrbljenosti države in njenega padca v krizi) ter njihovi osnovni naravni indikatorji (gostota naseljenosti, razvitost).

Tabela 3.1:
Osnovni podatki za empirično analizo

39

	POP	Area	Dens	GDPpc	numbr	densbr	TER	Ratebr	CreGDP	Rcregdp
Turčija	78665	769630	102	9130	1.5	2	70	50	56.3	36.2
UK	65138	241930	269	43734	1.7	2	65	-8	169.2	-15.1
Češka	10551	77230	137	17231	1.8	4	62	14	73.5	20.3
nordijske	20475	1076385	19	54017	2	4	51	-20	160.3	10.4
Benelux	28790	66540	446	43600	1.9	3	63	-32	167.5	4.0
Romunija	19832	230030	86	8972	2.8	3	87	-17	38	-15.5
Slovaška	5424	48088	113	15962	2.3	5	62	8	65.4	55.7
Slovenija	2063	20140	102	20713	2.8	5	62	-17	68.7	-25.6
Madžarska	9844	90530	109	12259	3	4	62	-5	61.1	-24.3
Švica	8286	39516	210	80214	3.6	4	62	-6	176	-0.1
Poljska	37999	306210	124	12494	3.4	2	71	21	71	14.3
Nemčija	81413	348540	234	41219	4.1	1	70	-9	140.6	9.4
Italija	60802	294140	207	29847	5	1	83	-5	173	18.3
Avstrija	8611	82531	104	43438	4.9	3	87	-1	126.9	-6.7
Portugalska	10348	91600	113	19222	5.5	3	92	-2	173.3	-10.7
Francija	66808	547557	122	36248	5.6	1	70	-2	148	5.4
Španija	46418	500210	93	25831	7	1	70	-26	210.6	-10.5

Vir: predhodni tabeli, A.T.Kearney, The World Bank data

Legenda:

AREA = površina v km², 2015

CreGDP = domači krediti finančnih ustanov / BDP, %, 2014

Densbr = klasifikacija držav po gostoti podružnic, 1=največja, 5= najmanjša, 2015

DENS = gostota, število prebivalcev na km², 2015

GDPpc = produkt na prebivalca, tekoči \$, 2015

Numbr = število bančnih podružnic na 10.000 prebivalcev, 2014

POP = prebivalstvo, v tisočih, 2015

Ratebr = stopnja rasti podružnic med 2007 in 2014, v %

Rcrebdp = sprememba deleža domačih kreditov v BDP med 2009 in 2014, %

TER = total efficiency ratio=celotna ekonomičnost bank:(stroški+rezervacije) /dohodek, 2015

Razvidne so velike razlike med državami po vseh obravnavanih indikatorjih, vprašanje pa je, ali razlike izkazujejo kakšne povezave, predvsem ali naravne danosti in razvitost vplivajo na bančno mrežo in oboje skupaj na oskrbljenost gospodarstva s krediti (»kreditizacija« gospodarstva).

3.2 Korelacija

Tabela 3.2.
Korelogram

	area	cregdp	dens	densbr	gdppc	numbr	pop	ratebr	rcregdp	Ter
area	1,00	0,165	-0,378	-0,374	0,072	-0,014	0,511	0,144	0,240	-0,240
cregdp		1,000	0,364	-0,438	0,672	0,529	0,250	-0,507	-0,185	0,044
dens			1,000	-0,206	0,364	-0,187	0,250	-0,289	-0,011	-0,086
densbr				1,000	-0,009	-0,526	-0,861	-0,056	-0,005	-0,394
gdppc					1,000	0,073	0,007	-0,407	-0,117	-0,285
numbr						1,000	0,132	-0,257	-0,267	0,534
Pop							1,000	0,241	0,217	0,073
ratebr								1,000	0,573	0,085
rcregdp									1,000	-0,187
Ter										1,000

Signifikantnost vrednosti korelacijskih koeficientov je naslednja za primer 17-1 stopinj prostosti:
 r nad 0,4 ... = 10% tveganje, da resnični koeficient korelacije r ni različen od 0,
 r nad 0,45 = 5% tveganje, - * -
 r nad 0,5 = 2% tveganje, - * -

Interpretacija koeficientov korelacije, ki so signifikantno različni od 0, je naslednja:

- površina AREA je le rahlo negativno povezana z gostoto tako prebivalstva kot bančnih podružnic;
- kreditizacija CREGDP je pozitivno korelirana z razvitostjo države (GDPpc) in gostoto mreže bančnih podružnic, negativno s spremembo števila podružnic med 2007 in 2014,
- gostota prebivalstva DENS je le rahlo negativno povezana s površino države, pozitivno s kreditizacijo in razvitostjo države;
- gostota podružnic (po klasifikaciji, višja je, manjša je gostota) DENSBR je negativno povezana s površino, kreditizacijo, številčno gostoto, in številom prebivalcev ter totalno ekonomičnostjo sektorja bančništva na drobno TER; podobno velja z nasprotnim predznakom za število bančnih podružnic na 10.000 prebivalcev NUMBR;

Razvitost države BDP na prebivalca je pozitivno povezana z njeno kreditizacijo, in gostoto naseljenosti, negativno s spremembo števila bančnih podružnic v času krize;

- število prebivalcev v državi POP je pozitivno povezano z njen površino, negativno z gostoto bančnih podružnic;
- sprememba števila podružnic v času krize 2007-2014 RATEBR je negativno povezana s stopnjo kreditizacije v 2015, razvitostjo države v 2015, in pozitivno s stopnjo rasti kreditizacije v času krize 2009-2014;
- ekonomska učinkovitost TER (višja številka pomeni manjšo učinkovitost) je pozitivno povezana z gostoto podružnic NUMBR.

3.3 Regresijska analiza

*V izvedbi regresijske analize je predpostavljena naslednja kavzalna zveza:

Realne spremenljivke →	mreža podružnic bank →	ekonomičnost podružnic →	kreditno oskrbljenost gospodarstva
POP	DENSBR	TER	CREGDP
AREA	RATEBR		RCREGDP
GOSTOTA			
GDP/per capita			

*Hipoteze so:

1/gostota prebivalstva pozitivno vpliva na gostoto bančnih podružnic v državi,

2/večja gospodarska razvitost vpliva na gostoto podružnic (predznak ni jasen zaradi istočasnega nasprotnosmerne delovanja dejavnikov razvitosti in kulture), pozitivno na kreditizacijo države, pozitivno na ekonomičnost bančništva na drobno.

3/večja gostota bančnih podružnic negativno vpliva na ekonomičnost bančništva na drobno in pozitivno na kreditizacijo države

4/ Kreditna oskrbljenost je pozitivno odvisna od ekonomske razvitosti države in od gostote bančnih podružnic v njej.

41

*Ocenjene regresijske enačbe

V tabeli 3.3 so predstavljene samo tiste ocenjene regresijske enačbe, ki so statistično signifikantne in vsebinsko smiselne. Gre za analizo časovnega preseka za 17 držav v vzorcu

Tabela 3.3:
Regresijska analiza

	Y	=	a	+	b1	*	X1	+	b2	*	X2	R2	F
1	ratebr	=	8.99 (1.07)		-0.000408 (-1.72)		gdpc					0.165	2.98
2	rcregdp	=	5.99 (1.34)		0.637 (2.70)		ratebr					0.328	7.33
3	cregdp	=	63.71 (3.26)		0.001938 (3.52)		gdppc					0.452	12.4
4	cregdp	=	10.39 (0.45)		0.001835 (4.23)		gdppc		16.28 (3.20)		numbr	0.684	15.1
5	cregdp	=	70.94 (8.60)		0.001609 (2.75)		gdppc		-0.003 (-1.37)		ratebr	0.518	7.52
6	ter	=	57.32 (10.1)		3.64 (2.45)		numbr					0.285	6.00
7	ter	=	62.49 (9.85)		-0.000190 (-1.65)		gdppc		3.80 (2.67)		numbr	0.391	4.51
8	numbr	=	3.39 (8.42)		-0.0218 (-1.03)		ratebr					0.066	1.08
9	numbr	=	4.09 (5.44)		-0.0289 (-1.32)		ratebr		-0.004797 (-1.11)		dens	0.141	1.15

*Interpretacija rezultatov

a) Bolj razvite države so bolj znižale stopnjo rasti bančnih podružnic v obdobju 2007-2014. Za vsakih 2500 \$ večji BDP po prebivalcu pomeni za 10 odstotno točko večji padec števila bančnih podružnic (enačba 1).

b) Glede dejavnikov stopnje kreditne oskrbljenosti v državi (kredit/BDP) so rezultati naslednji:

- Višji odstotek padca kreditne števila bančnih podružnic pomeni večji odstotek padca kreditne oskrbljenosti v času 2007-2014 (enačba 2). Za 10 odstotnih točk večji padec števila podružnic pomeni za 6.3% večji padec kreditov/BDP.
- V 2015 so ekonomsko bolj razvite države boljše kreditno oskrbljene. Razvitost pozitivno vpliva na monetizacijo (»kreditizacijo«) države. Za 1000 \$ višji BDP po prebivalcu pomeni za 2 odstotni točki višji koeficient krediti/BDP (enačba 3). Prav tako povečanje števila podružnic na 10.000 prebivalcev za eno poveča oskrbljenost države s krediti za 16.3 odstotnih točk (enačba 4), večje zmanjšanje števila podružnic za eno odstotno točko pa poveča kreditizacijo za 0.8% (enačba 5).

c) Faktorji vpliva na ekonomičnost sektorja bank na drobno v državi so naslednji:

- Večje število bančnih podružnic pomeni njihovo nižjo ekonomsko učinkovitost (enačba 6).
- Povečanje števila podružnic na 10.000 prebivalcev za eno zmanjša totalno ekonomsko učinkovitost (stroški+rezervacije)/dohodek sektorja bančnih podružnic za 3,6 odstotnih točk. Večja razvitost države (BDP po prebivalcu) za 10.000 \$ v 2015 zniža število podružnic na 10.000 prebivalcev za 1.9 (enačba 7).

d) Večje zmanjšanje števila bančnih podružnic negativno vpliva na njihovo število na 10.000 prebivalcev (enačba 8).

- Za večji odstotek so zmanjšale število podružnic v 2007-2014 tiste države, ki imajo v 2014 še vedno večje število bančnih podružnic.
- Prav tako so bolj zmanjšale število podružnic države z večjo gostoto prebivalstva (enačba 9). Zadnji enačbi nista statistično signifikantni.

Rezultati dajejo naslednje odgovore na zastavljene hipoteze:

1/prva hipoteza je (sicer statistično nesignifikantno) zavrnjena: gostota prebivalstva vpliva namreč negativno, ne pozitivno na število podružnic v državi na 10.000 prebivalcev. Bolj gosto so naseljeni, manj gosto mrežo bančnih podružnic imajo.

2/Večja gospodarska razvitost države res nima signifikantnega vpliva na število podružnic (kultura in ekonomska razvitost res delujeta nanjo nasprotno). Prav tako je potrjeno, da večja ekonomska razvitost države pozitivno vpliva na stopnjo monetizacije (»kreditizacije«) države in pozitivno vpliva na višjo ekonomičnost sektorja bančništva na drobno v njej.

3/Potrjena je tudi hipoteza, da večja gostota bančnih podružnic v državi zmanjšuje ekonomičnost (povečuje koeficient TER) bančništva na drobno v državi.

4/ Kreditna oskrbljenost države je pod pozitivnim vplivom ekonomske razvitosti, gostote bančnih podružnic in je večja v državah, kjer so v krizi zmanjšali število bančnih podružnic v večjem odstotku. Čeprav bolj razvite, se države še niso odpovedale bančnim podružnicam v korist direktnega bančništva (digitalno brez podružnic). Nemški (kontinentalni) model bančništva na drobno v 2015 še prevladuje nad anglosaksonskim (direktnim digitalnim). Vendar Financial Times pa ugotavlja, da tudi prebivalci v ZDA niso zadovoljni z ukinjanjem bančnih podružnic.

43

4. Pogled v prihodnost bančništva na drobno

V tej točki je podana strateška napoved razvoja bančništva na drobno s strani A.T. Kearneya, ki je kritično ocenjena tudi s pomočjo primerjave s strategijo razvoja Delavske hranilnice kot majhne bančne institucije v Sloveniji.

4.1 Strateške prioritete bančništva na drobno v prihodnosti po A.T. Kearney-u

A.T.Kearney v svoji študiji (2016) analizira stanje v evropskem »mainstream« bančništvu na drobno v 2015 in podaja njihovo strateško napoved in usmeritev za prihodnost. Ključne napovedi so naslednje:

Število podružnic bank na drobno se bo nadalje zmanjševalo, kot se je vsa leta globalne finančne krize. Preostale podružnice se bodo morale po mnenju A.T. Kearneya spremeniti:

- v storitvah: od celotnih k specializiranim nasvetom,
- v lokaciji: od prvovrstne lokacije v bivalna okolja in predmestja,
- v formatu: od različnega formata v nekaj velikih in veliko majhnih podružnic,
- v tehnologiji: od svetovalcev za računalniki v svetovanje na daljavo in interaktivnost,
- od velikih obsegov posla v kakovost in razvijanje odnosov,
- od osnovnih bančnih poslov v enokanalne posle v multi-kanalnem okolju.

Bančništvo na drobno je po mnenju A.T.Kearneya na prelomni točki: potrošniki vse bolj cenijo hitrost, pripravnost in transparentnost bančnih storitev; pojavila se je konkurenca novih digitalnih in netradicionalnih konkurentov, obrestne mere so najnižje doslej in ne bodo hitro porasle, povečal se je nadzor in regulativne zahteve.

Ob navedenih spremembah v poslovnem okolju lahko banke na drobno profite povečajo le s spremembo poslovnega modela in delovanja. Prioritete pri tem naj bi bile:

1/Potrebno je transformiranje bančnega modela za digitalno dobo

Kmalu bo večina klientov milenijskih, le-ti pa slonijo na virtualnem odnosu, pripravnosti in transparentnih cenah. FinTech nudi enake storitve kot podružnice bank na drobno in je posebno konkurenčen za plačilni promet, kreditiranje, osebne finance. Celoten bančni model se bo moral transformirati v digitalnega, ob sodelovanju z drugimi za digitalno in povezave s FinTech. Potreben je premik od »naredi sam« v »so-kreacijo«.

44

2/ Transformirati bo treba poslovanje, poenostaviti in zagotovi konsistentnost v izkušnji klienta

Fokusiranje bank na drobno naj bo na osnovnih klientskih dogodkih, ki zahtevajo emotivno povezavo klient-banka. Bančni model mora biti brez ovir, frikcij. Uporabiti je potrebno široko podatkovno bazo za omogočitev boljših odločitev klientov (zbirati informacije o klientih). Produktni in storitveni fokus naj bo na v prihodnje najbolj problematična področja: mobilno plačevanje, personalno kreditiranje, upravljanje premoženja. Pametne telefone bo imelo 80% vseh klientov. Potrebne bodo mnogo-kanalne storitve, kjer mora tehnologija zadovoljiti potrebe klientov - z integracijo digitalnih in fizičnih kanalov.

3/ Transformirati bo potrebno operacijski model za doseganje najboljše stroškovne učinkovitosti

Zahteva se znižanje poslovnih stroškov plus rezervacij (TER) pod 60% dohodka, da bi banke dvignile ROE na 15% ali preko in s tem povečale svoje tržne vrednosti. Zato je potrebno razviti model upravljanja stroškov, kar zahteva bančni model močnega vladanja in močna odločevalska telesa ter kakovosten informacijski sistem. Potrebna je strateška transformacija operacijskega modela banke: operacije morajo biti izvzete iz podružnic v »operacijske tovarne« in digitalizirane, »offshored and outsourced«.

4/ Zaledje (»back-office«) mora slediti komerciali (»front office«) pri digitalizaciji, s procesi kot so LiveFlow, Robotic Process Automation. Potrebna je poenostavitev produktne in IT kompleksnosti, pri čemer morajo banke na drobno sodelovati s prodajalci IT. Digitalizacija ima dvojni učinek: po eni strani vložki v IT zvišujejo stroške, po drugi pa jih uporaba digitalne opreme znižuje. Prepreke za banke na drobno v prihodnosti bodo: novi inovativni konkurenti, razvijajoče se potrebe strank in večji regulatorni nadzor in zahteve.

4.2 Strategija razvoja Delavske hranilnice

Novi poslovni model, ki ga Delavska hranilnica (DH) uspešno uveljavlja od 2005, temelji na alternativni politiki nižjih cen in večjega obsega poslov, vsebuje pa ob tem še veliko drugih elementov, ki jih je okolje očitno sprejelo, kakor kaže krepitev njenega tržnega deleža v zadnjih letih in primerjalne ocene komitentov. Model izhaja iz predpostavke, da je po lastni oceni vodstva hranilnice križna cenovna elastičnost povpraševanja komplementov klientov

po bančnih storitvah visoka s **koeficientom križne cenovne elastičnosti povpraševanja večjim kot ena**. To pomeni, da znižanje cene posamezne storitve (pod ceno konkurenčnih finančnih institucij) za določen odstotek poveča povpraševano količino po vseh finančnih storitvah za večji odstotek, tako da dohodek hranilnice z nudenjem te storitve poveča. Cen bančnih in finančnih storitev niso menjali od 2005, provizije na področju plačilnih storitev pa so celo znižali, konkurenčne banke so jih povečale za tretjino. Tako so cenovni elementi poslovnega modela DH nizke cene vseh storitev, ugodne varčevalne obrestne mere in ugodne kreditne obrestne mere.

- Delavska hranilnica se je odrekla formalni pretvorbi iz hranilnice v banko, ker je po velikosti raje prva med hranilnicami kot zadnja med bankami (**»raje prvi na vasi kot zadnji v mestu«**). V resnici pa z doseženim 2,5% deležem v aktivih bančnega sektorja Slovenije konec 2015 DH ni več niti najmanjša med bankami.
- Hranilnica je povečala **mrežo poslovnih enot in bankomatov** v času, ko so jo zaradi krize in tehnološkega napredka druge finančne institucije mrežo zmanjšujevale. Gre za učinkovito substitucijo bančne mreže, saj nove enote po preteku aktivizacijske dobe ne ustvarjajo izgube, hkrati pa je ravnanje družbeno odgovorno. Tehnološki napredek v obliki prehoda na interaktivno bančništvo še ne odreka fizične prisotnosti v bolj oddaljenih krajih izven centra, bodisi v obliki podružnice ali vsaj v obliki bankomata. Kjer velike banke svoje enote zapirajo z utemeljitvijo izgub v poslovanju, HD enote odpira in dosega pozitivne rezultate.
- DH deluje kot univerzalna banka, ki v smislu posebnega truda v **osebnem odnosu s klienti** (**»relationship banking«**) po organizacijskem ustroju in s pestro ponudbo bančnih storitev izkazuje veliko prilagodljivost, je odzivna na potrebe fizičnih oseb (sindikalistov, upokojencev, dijakov in študentov, gasilcev) in pravnih oseb (podjetniki, mala in srednja podjetja, občine in druge enote javnega sektorja). Neposredni osebni stiki na terenu, ki večjim finančnim institucijam pomenijo breme, prinašajo Delavski hranilnici ob bogatem **informacijskem kapitalu** poznavanja slovenskega gospodarstva in prebivalstva do obisti, donosne posle in naložbene projekte, ki ostajajo velikim nepoznani, ali pa so zanje premajhni, da bi se jih lotili. Ključno je celovito spremljanje projektov, klientov v času pred, ob odobritvi financiranja in potem do zaključka projekta – odplačevanja danih kreditov.
- Z nadpovprečno hitro rastjo depozitne osnove zadnjih letih globalne finančne krize in ob koncu krize je za hranilnico nujno, da poleg klasičnih hranilniških poslov in osnovnih poslov komercialnega bančništva kot institucija univerzalnega bančništva posega pri nalaganju depozitov tudi na področje naložb **investicijskega bančništva**. Gre za iskanje tržnih niš: sodelovanje pri prevzemih in odkupih gospodarskih enot, prvenstveno s ciljem uspešne sanacije s krizo prizadetih gospodarskih družb. Pri tem se večajo tveganja, zato je potrebno biti zelo pazljiv in povečati zavarovanja proti njim.

- Vnaprej pa je v hranilnici **zavrjneno špekuliranje (hazardiranje)** na finančnih trgih z inovativnimi finančnimi instrumenti, kot so derivativi, financiranje MBO-jev, nepremičninskega balona in podobnih moralno vprašljivih shem, prav tako pa poslovanje kot finančni borzni zastopnik ali posrednik, ker v »igri ničelne vsote« hranilnica noče sodelovati iz moralnih, etičnih razlogov. Tako je ključno samozaščitno ravnanje hranilnice.
- Poudarek je na izvajanju servisa **domače denarne ustanove za domače kliente**, fizične in pravne osebe, kar v razmerah vse bolj prevladujoče tuje lastnine velikih finančnih institucij in gospodarskih družbo omogoča hranilnici pridobivanje novih poslov na vsem slovenskem ozemlju. Domača identiteta in nanjo vezan domač interes sta za večino 99% stalnih prebivalcev Slovenije (torej širše kot le Slovencev) pomembna pri odločanju, kje bodo vložili svoja finančna sredstva, kam bodo šli po kredite.
- Delavska hranilnica pri poslovanju zasleduje moralna (etična) načela, na katera so velike finančne institucije pozabile (in zato v času krize globoko nasedle). Hranilnica se približuje nekaterim elementom **socialnega finančništva in podjetništva ter etične banke**, vendar ostaja v okviru kriterijev finančne uspešnosti. Cilj ni maksimalni profit, ampak optimalni profit, ki pomeni upoštevanje zunanjih učinkov poslovnih odločitev (eksternalij) socialne, ekološke, etične in etnične narave. Večina ljudi to prepozna in se zato odloča za Delavsko hranilnico kot njihovo finančno institucijo. Spoštovanje klientov ni pomembno le pri sklepanju večjih poslov, prisotno je tudi pri vsakdanjem stiku zaposlenih v hranilnici z njimi (kava za čakajoče stranke pred okenci, nasveti...).
- Doseganje **visoke stopnje zaupanja** komitentov tako s finančnimi rezultati kot tudi z ljudem prijazno politiko se izraža v pripadnosti obstoječih in prihodu novih komitentov, v rasti depozitov, računov in posledično tudi kreditov ter poslovanja v celoti. V času krize se je podobno zgodilo majhnim denarnim ustanovam tudi v drugih državah.

*Skladnost poslovnega modela Delavske hranilnice z elementi doktrine solidarizma

Praktična izvedba strategije in poslovnega modela Delavske hranilnice konvergira s teoretično dispozicijo solidarizma v bančništvu (Štiblar, 2010). Konkretno je mogoče najti opisane osnovne elemente poslovnega modela Delavske hranilnice v težah za solidarizem v bančništvu in družbi. V domači lasti naj ostane vsaj 10% bančništva na drobno, delničarji pa iz 99% množice stalnih prebivalcev Slovenije. Tudi Delavska hranilnica ohranja domačo last. Prav tako se Delavska hranilnica ne zavzema za maksimalni lastni dobiček, ampak za širše družbeno dobro ob skrbi za lasten soliden profit. S svojim družbeno odgovornim delovanjem in po svoji moči želi prispevati k uveljavitvi minimalnih standardov za vse prebivalce Slovenije. Delavska hranilnica v največji meri v našem bančništvu še vedno goji osebni odnos s komitenti, kar je njena *diferentia specifica* in ji je prinesla tolikšen ugled med prebivalstvom in v gospodarstvu, s tem pa tudi povečanje obsega poslovanja. Loteva se poslov, ki so velikim bankam odveč, premajhni, premalo donosni. Nadomešča

jih v krajih, kjer velike banke zaradi premajhne profitnosti in nepripravljenosti osebnega angažmaja izstopajo. Tukaj prihaja do izraza socialni in etični vidik poslovanja Delavske hranilnice. Tak osebni pristop »relationship banking« bi lahko bil eden od gradnikov za oblikovanje, osebno rast posameznika v Sloveniji, tako v profesionalnem kot v osebnem življenju. S svojim poslovnim modelom diferenciranega finančnega angažiranja v okolju, kjer ima poslovalnice, hranilnica prispeva tudi k razvoju delovanja vseh slojev družbe, tudi na primer kulturnih, športnih humanitarnih akcij in dejavnosti.

Celostna vizija Delavske hranilnice je očitno, da vrača v domače okolje nekaj, kar je iz njega v obliki depozitov in zaupanja ljudi dobila.

4.3 Primerjava poslovnega modela in strateške usmeritve A.T.Kearney in Delavske hranilnice

47

A.T.Kearney ponuja ortodoksko strategijo prevladujočih bank na drobno, Delavska hranilnica se prilagaja konkretni situaciji v državi in stopnji njene vsestranske razvitosti.

Prepisovanje enega modela za vse, ne glede na stopnjo finančne in gospodarske razvitosti, kulturo in običaje, je napaka, ki se v svetu vedno znova pojavlja in dela škodo. Napovedovanje prihodnosti je koristno, prehitavanje in pretiravanje pri tem pa ustvarja škodo, kot se je izkazalo velikokrat (na primer pot v tranziciji iz predkapitalistične ureditve v finančno razviti kapitalizem).

Pri oceni At.T.Kearney-evih strateških predlogih za ortodoksko bančništvo na drobno z vidika razvoja delavske hranilnice so pomisleki naslednji:

- število podružnic se bo prvenstveno zmanjševalo tam, kjer jih je preveč, kjer pa jih je podpovprečno, kot v Sloveniji, pa ne nujno, dokler nove podružnice prinašajo dodatne dohodke;
- digitalizacija bo šla v manj razvitih okoljih počasneje, morda pa pride celo do nasprotnih gibanj proti robotizaciji vsega bančnega poslovanja, kot se kaže sedaj tudi v ZDA; za uspeh digitalizacije bi bilo potrebno digitalizirati tudi ljudi, jih narediti za robote.
- v storitvah bodo slabše finančno izobraženim klientom še vedno koristne ne le specializirane, ampak tudi celovite storitve in nasveti; specializirani klienti s povpraševanjem po posebej sofisticiranih finančnih storitvah bodo v doglednem času še v manjšini;
- umikanje iz prvovrstnih lokacij velja za globalne finančne centre in finančno najbolj razvite države; še na Švedskem dve vodilni banki na drobno zasledujeta bistveno različno strategijo razvijanja mreže podružnic;
- format podružnic se bo prilagajal okolju, da bi bile čim bolj koristne in hkrati donosne;
- v tehnologiji: od svetovalcev za računalniki v svetovanje na daljavo in interaktivnost je predlog za oblikovanje finančnih robotov, za večino držav v svetu daljne prihodnosti, če prej ne bo upora proti robotizaciji človeka in celotnega življenja,
- od velikih obsegov posla v kakovost in razvijanje odnosov, za Delavsko hranilnico ne velja, saj sta njen finančno uspešen (nadpovprečna profitnost) in družbeno koristen (več kreditov za ljudi in pravne osebe, nižje cene finančnih storitev in relativno ugodnejše obrestne mere) poslovni model in načrtovana strategija usmerjen prav obratno;

- od osnovnih bančnih poslov v enokanalne posle v multi-kanalnem okolju: na nižji stopnji gospodarske in finančne razvitosti, kot je Slovenija in še večina drugih držav, je prebivalcem potreben »finančni družinski zdravnik«, le redkim, finančno izobraženim samo sofisticirane enokanalne storitve.

Prehitra usmeritev izključno v digitalizacijo bančništva je morda ustrezna za najbolj gospodarsko in finančno razvite družbe, v manj razvitih sredinah, kot je slovenska, pa lahko naredi škodo in zmanjšuje standard ljudi. Primerov takega neustreznega prehitovanja je na raznih področjih veliko.

48

Nasvetom A.T.Kearney-a navkljub se je nasprotni poslovni model Delavske hranilnice posebno v preteklem desetletju (čas globalne finančne krize in pot iz nje) izkazal v slovenskem okolju kot uspešen in po mikro rezultatih in makro posledicah za okolje presegel rezultate main stream ortodoksnega bančništva na drobno. Znižal je finančne stroške tako prebivalcem kot podjetjem, povečuje kredite v korist denarne oskrbljenosti gospodarstva in prebivalstva v razmerah, kjer jih velike bančne institucije krčijo. Zato ga velja vsaj v dohledni bodočnosti slediti tudi v strategiji poslovanja.

LITERATURA

A.T.Kearney: Retail Banking Radar 2016

Bole V., Prašnikar J., Trobec D.: Policy measures in the deleveraging proces: A macroprudential evaluation. Journal of Policy Modeling. 36/2014, p.410-432,

Delavska hranilnica: Letno poročilo 2015, Ljubljana, pomlad 2016

Štiblar F. Bančništvo kot hrbtnica samostojne Slovenije, ZRC SAZU, Ljubljana, 2010

Štiblar F.: Ljudem prijazno bančništvo, Ljubljana 2016, (v pripravi)

The World Bank Data

Leto	Domače končno trošenje za blago in tržne storitve														
	Prebivalstvo				Investicije v osn. sredstva				Širša država				Skupno		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2010	19578	0,74	3,64	7651	-9,69	-5,79	2512	-0,10	-1,79	29741	-2,24	-1,78	29741	-2,24	-1,78
2011	20675	2,80	1,19	6694	-6,62	-0,96	2443	-2,77	-5,99	29812	0,07	-0,11	29812	0,07	-0,11
2012	20452	-1,08	-0,43	6157	-8,03	-6,99	2363	-3,27	-4,63	28972	-2,82	-2,26	28972	-2,82	-2,26
2013	19524	-1,76	2,62	6304	0,47	-0,76	2237	-5,32	-6,49	28066	-1,56	-2,54	28066	-1,56	-2,54
2014	19417	0,61	1,07	7503	5,28	6,37	2230	-0,41	-1,21	29150	1,69	2,21	29150	1,69	2,21
2015	19667	0,58	0,08	7469	1,98	0,87	2305	3,37	1,09	29441	1,15	0,35	29441	1,15	0,35
2015/I	4494	-0,24		1796	2,78		500	-5,77		6790	0,11		6790	0,11	
4	1641	-3,73	0,65	625	-2,19	0,53	180	-1,79	-0,87	2445	-3,20	0,52	2445	-3,20	0,52
5	1640	1,38	0,39	633	2,35	0,64	165	0,14	-1,14	2438	1,54	0,36	2438	1,54	0,36
6	1728	3,34	0,40	654	2,50	0,75	213	12,30	5,13	2595	3,81	0,84	2595	3,81	0,84
II	5008	0,29		1912	0,87		558	3,77		7478	0,69		7478	0,69	
7	1709	-0,19	0,42	644	-2,76	0,32	199	-3,92	1,63	2553	-1,15	0,50	2553	-1,15	0,50
8	1597	1,55	-0,89	600	0,62	0,28	172	1,17	1,10	2369	1,29	-0,46	2369	1,29	-0,46
9	1708	1,18	0,04	638	0,13	-0,52	173	2,35	2,02	2519	0,99	0,05	2519	0,99	0,05
III	5014	0,82		1883	-0,72		544	-0,40		7441	0,34		7441	0,34	
10	1746	-0,64	-1,00	633	0,76	-0,02	181	0,73	-0,11	2560	-0,20	-0,70	2560	-0,20	-0,70
11	1628	2,24	-0,32	664	16,93	0,84	190	4,28	-0,06	2482	5,96	0,00	2482	5,96	0,00
12	1776	2,56	0,68	582	-1,18	-1,63	332	31,12	8,64	2690	4,51	0,93	2690	4,51	0,93
IV	5151	1,35		1879	5,26		703	14,28		7732	3,35		7732	3,35	
2016/I	1443	-1,28	-0,64	491	-4,25	-1,79	158	2,17	-3,37	2092	-1,74	-1,16	2092	-1,74	-1,16
2	1450	4,38	1,33	567	-3,96	-0,83	179	21,10	-0,48	2196	3,22	0,60	2196	3,22	0,60
3	1632	-0,05	0,51	617	-11,64	-2,97	200	-0,33	-0,25	2449	-3,27	-0,50	2449	-3,27	-0,50
I	4525	0,92		1675	-7,02		536	6,72		6737	-0,76		6737	-0,76	
4	1646	-0,24	-0,25	608	-3,07	-1,20	169	-6,14	-3,86	2423	-1,39	-0,79	2423	-1,39	-0,79
5	1687	1,81	0,55	622	-2,37	0,10	198	19,61	0,65	2507	1,92	0,41	2507	1,92	0,41
6	1770	1,33	0,60	629	-4,75	0,16	188	-12,15	-1,63	2587	-1,30	0,30	2587	-1,30	0,30
II	5103	0,98		1859	-3,41		554	-0,81		7516	-0,28		7516	-0,28	

Leto	Izvoz Slovenije*			Izvoz Slovenije izven EU28**			Izvoz EU28**			Izvozne cene Slovenija**		Izvozne cene EU28**	
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2010	18251	14,02	16,09	6359	10,16	1338504	22,63	110,3	2,75	112,7	112,7	5,27	
2011	20458	12,10	13,22	7255	13,87	1530880	13,47	117,6	6,57	117,7	117,7	4,45	
2012	20884	2,08	1,60	7827	7,89	1685277	10,09	124,2	2,90	124,7	124,7	4,80	
2013	21620	2,65	1,85	6447	3,02	1733123	2,97	107,2	-0,27	108,7	108,7	-0,88	
2014	23054	6,63	6,44	6704	3,99	1705004	-1,62	107,4	0,22	108,4	108,4	-0,24	
2015	23868	4,06	5,04	6931	3,39	1789151	4,94	107,8	0,34	112,4	112,4	3,64	
2015/I	5852	5,34	5,04	1615	-0,50	427127	4,42	108,7	0,87	111,3	111,3	3,50	
4	1961	0,37	-0,96	576	-6,17	155473	11,88	107,1	-1,65	114,5	114,5	6,91	
5	1962	7,31	-0,47	565	8,69	145973	3,50	108,5	1,21	114,6	114,6	6,41	
6	2147	10,90	1,19	624	5,53	159851	12,81	111,8	6,68	114,0	114,0	4,97	
II	6070	6,16	1765	2,32	2,32	461296	9,39	109,1	2,03	114,4	114,4	6,09	
7	2123	4,83	0,52	650	10,42	162088	7,00	108,2	-0,28	113,0	113,0	3,86	
8	1561	2,06	-1,55	466	1,84	131762	6,92	109,5	1,86	112,7	112,7	3,39	
9	2171	1,31	0,83	590	0,61	148796	-1,24	105,9	-3,73	111,5	111,5	1,92	
III	5854	2,76	1706	4,50	4,50	442646	4,06	107,9	-0,74	112,4	112,4	3,06	
10	2146	-0,22	-0,19	602	0,27	153983	-2,12	105,8	-2,04	111,1	111,1	1,28	
11	2096	4,41	0,33	591	8,71	148094	1,64	105,6	-1,77	111,4	111,4	2,01	
12	1850	2,32	1,25	654	12,56	156005	6,96	104,0	0,87	111,7	111,7	2,20	
IV	6091	2,11	1846	7,06	7,06	458082	2,05	105,1	-1,00	111,4	111,4	1,83	
2016/1	1841	1,90	-0,78	482	5,06	121439	-4,17	105,5	-3,03	110,1	110,1	0,55	
2	2033	8,21	1,29	560	3,38	137078	-0,69	103,5	-5,48	109,7	109,7	-1,53	
3	2196	0,79	0,44	627	1,97	150960	-7,03	103,4	-4,08	110,0	110,0	-2,57	
I	6070	3,51	1669	3,32	409477	4,13	4,13	104,1	-4,20	109,9	109,9	-1,20	
4	2094	6,81	-0,12	589	2,24	146978	-5,46	106,5	-0,56	110,1	110,1	-3,84	
5	2102	6,99	1,02	587	3,79	142670	-2,26	108,5	0,00	110,2	110,2	-3,84	
6	2210	2,68	1,24	647	3,70	151410	-5,28	106,3	-4,92	111,3	111,3	-2,37	
II	6405	5,41	1822	3,25	3,25	441059	-4,39	107,1	-1,86	110,5	110,5	-3,35	
7	2086	-3,14	-1,00										

* podatki SURS, ** podatki Eurosta

Leto	Uvoz Slovenije*			Uvoz Slovenije izven EU28**			Uvoz EU28**			Uvozne cene Slovenija**		Uvozne cene EU28**	
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2010	19504	16,29	17,44	7292	31,94	1482947	23,70	128,0	8,65	123,8	13,65	123,8	13,65
2011	21954	12,56	14,40	8250	13,06	1681150	11,40	138,7	8,33	137,2	10,80	137,2	10,80
2012	22051	0,44	-0,51	8166	-1,02	1782930	6,05	141,1	4,58	146,5	6,26	146,5	6,26
2013	22180	0,46	-0,64	7525	7,89	1683261	-6,39	108,3	-3,50	114,4	-3,65	114,4	-3,65
2014	22566	1,74	2,30	7896	4,92	1679925	-0,20	105,5	-2,63	111,4	-2,61	111,4	-2,61
2015	23113	2,36	2,42	8075	2,27	1717093	2,21	105,0	-0,45	109,6	-1,65	109,6	-1,65
2015/1	5712	4,85		2011	7,60	424149	2,45	105,6	-1,12	109,1	-3,45	109,1	-3,45
4	1985	4,54	0,52	678	0,77	146612	6,20	108,5	2,26	113,6	2,71	113,6	2,71
5	1886	-1,47	-1,23	654	-9,12	139878	-0,42	108,5	3,53	114,5	3,25	114,5	3,25
6	1984	6,75	1,12	697	4,96	149571	7,65	107,1	1,90	112,9	1,07	112,9	1,07
II	5855	3,23		2028	-1,34	436061	4,46	108,0	2,56	113,7	2,34	113,7	2,34
7	1959	-0,55	0,06	645	5,39	149734	-0,19	106,2	0,47	110,5	-0,54	110,5	-0,54
8	1627	-0,02	-0,94	605	-1,11	133808	1,32	102,6	-3,75	109,1	-2,06	109,1	-2,06
9	2000	-0,35	0,48	706	-5,47	145093	-1,99	103,9	-0,19	107,6	-3,76	107,6	-3,76
III	5586	-0,32		1957	-0,75	428635	-0,35	104,2	-1,17	109,1	-2,12	109,1	-2,12
10	2044	-0,74	-0,51	728	0,34	150647	0,68	100,4	-5,55	106,7	-4,65	106,7	-4,65
11	2002	-0,93	-0,28	694	2,46	142074	5,07	102,7	-2,65	106,7	-3,18	106,7	-3,18
12	1914	7,76	1,45	657	10,15	135526	1,53	103,4	2,17	105,6	-2,13	105,6	-2,13
IV	5960	1,77		2079	3,99	428247	2,37	102,2	-2,08	106,3	-3,33	106,3	-3,33
2016/1	1723	-3,20	-1,92	594	-4,09	133177	-3,12	100,2	-4,11	102,4	-3,76	102,4	-3,76
2	1936	3,01	0,66	689	-1,35	134006	-0,27	100,2	-3,75	101,7	-6,87	101,7	-6,87
3	2086	1,48	0,79	736	6,10	143972	-5,47	97,9	-9,60	101,2	-9,48	101,2	-9,48
I	5745	0,52		2019	0,38	411154	-3,06	99,4	-5,87	101,8	-6,75	101,8	-6,75
4	1993	-0,72	0,06	633	-6,70	141609	-3,41	97,6	-10,05	102,2	-10,04	102,2	-10,04
5	2046	8,11	0,49	621	-5,02	136632	-2,32	100,6	-7,28	101,9	-11,00	101,9	-11,00
6	2035	2,23	1,32	671	-3,60	143760	-3,88	100,6	-6,07	103,2	-8,59	103,2	-8,59
II	6074	3,11		1925	-5,09	422001	-3,22	99,6	-7,81	102,4	-9,88	102,4	-9,88
7	1968	-2,38	-0,52										

*podatki SURS, ** podatki Eurosta

Leto	Gospodarska aktivnost in brezposelnost v EU														
	Industrijska produkcija EU27			Predelovalna dejavnost EU27			Gradbena aktivnost EU27			Trgovina na drobno EU27			Anketna stopnja brezposelnosti		
	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	EU 27	EU 15	Slovenija
2010	97,38	6,5	97,93	7,3	88,85	-4,4	110,34	2,1	110,34	2,1	110,34	2,1	9,6	9,5	7,2
2011	101,15	3,40	103,14	4,80	89,89	0,07	111,85	1,30	111,85	1,30	111,85	1,30	9,6	9,7	8,1
2012	98,73	-2,1	100,59	-2,2	87,09	-5,9	113,96	1,1	113,96	1,1	113,96	1,1	10,5	10,6	8,9
2013	100,32	3,6	101,69	1,1	92,27	5,9	102,89	-9,8	102,89	-9,8	102,89	-9,8	10,9	11,1	10,2
2014	101,43	1,06	103,77	2,05	94,22	2,93	104,76	1,80	104,76	1,80	104,76	1,80	10,2	11,6	9,7
2015	103,15	1,62	105,64	1,69	93,28	0,38	106,97	1,89	106,97	1,89	106,97	1,89	9,43	10,87	9,08
2015/1	98,23	0,9	96,85	0,8	78,4	1,3	99,14	1,8	99,14	1,8	99,14	1,8	10,2	11,6	10
2	101,39	1,7	101,72	1,4	82,7	-1,4	93,16	2,3	93,16	2,3	93,16	2,3	10,2	11,7	9,8
3	111,68	2,4	114,14	2,5	94,72	0,2	104,43	2,7	104,43	2,7	104,43	2,7	10,0	11,6	9,5
I	103,77	1,7	104,24	1,6	85,27	0,0	98,91	2,3	98,91	2,3	98,91	2,3	10,1	11,6	9,8
4	102,09	1,1	105,05	1,1	94,23	0,3	104,40	1,4	104,40	1,4	104,40	1,4	9,7	11,2	9,4
5	103,15	2,0	106,96	2,4	96,19	1,1	106,30	2,2	106,30	2,2	106,30	2,2	9,5	10,9	9,2
6	105,6	1,7	110,41	1,7	99,30	-0,4	105,59	1,2	105,59	1,2	105,59	1,2	9,3	10,6	9,1
II	103,61	1,6	107,47	1,7	96,57	0,3	105,43	1,6	105,43	1,6	105,43	1,6	9,5	10,9	9,2
7	103,83	1,8	107,49	1,5	96,12	1,1	108,9	2,1	108,9	2,1	108,9	2,1	9,0	10,4	8,8
8	88,97	2,5	90,73	2,5	84,21	-0,2	104,48	0,9	104,48	0,9	104,48	0,9	8,9	10,3	8,6
9	107,02	1,8	112,03	2,1	101,14	0,6	104,37	1,9	104,37	1,9	104,37	1,9	9,0	10,4	8,3
III	99,94	2,0	103,42	2,0	93,82	0,6	105,92	1,7	105,92	1,7	105,92	1,7	9,0	10,4	8,6
10	109,78	2,8	113,33	2,7	105,79	1,2	109,7	2,7	109,7	2,7	109,7	2,7	9,1	10,6	8,4
11	108,86	2,1	111,56	2,3			110,18	2,1	110,18	2,1	110,18	2,1	9,1	10,6	8,3
12	99,18	0,4	99,5	1,3			133,64	2,1	133,64	2,1	133,64	2,1	9,1	10,5	8,6
IV	105,94	1,8	108,13	2,1			117,84	2,3	117,84	2,3	117,84	2,3	9,1	10,6	8,4
2016/1	101,46	3,3	100,86	4,1			101,23	2,1	101,23	2,1	101,23	2,1	9,2	10,7	9,1
2	102,42	1,0	103,77	2,0			94,81	1,8	94,81	1,8	94,81	1,8	9,3	10,8	8,9
3	112,07	0,3	114,50	0,3			105,11	0,7	105,11	0,7	105,11	0,7	9,1	10,6	8,5
I	105,32	1,5	106,38	2,1			100,38	1,5	100,38	1,5	100,38	1,5	9,2	10,7	8,8
4	105,2	2,5	108,3	2,6			106,5	0,8	106,5	0,8	106,5	0,8	8,7	10,2	8,1
5	104,5	0,8	108,4	0,9			108,6	1,3	108,6	1,3	108,6	1,3	8,6	10,0	7,8
6	107,6	0,6	112,7	0,8			108,3	1,2	108,3	1,2	108,3	1,2	8,4	9,9	7,6
II	105,8	1,3	109,8	1,4			107,8	1,1	107,8	1,1	107,8	1,1	8,6	10,0	7,8
7													8,3	9,7	7,6

Leto	Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v EU												
	Poslovna klima EU28			Naročila, predelovalna dejavnost EU28			Naročila, gradbeništvo EU28			Trgovina na drobno pričakovanja EU28			
	ocena stanja	medletna sprememba	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	Poslovni optimizem EU28	
2010	0,45	2,92	28,65	-24,36	28,65	-43,25	2,08	6,02	19,12	6,02	19,12	EU 27	Slovenija
2011	0,60	0,16	12,70	-11,68	12,70	40,31	4,12	-0,64	-6,85	-0,64	-6,85	-2,33	2,62
2012	-0,70	-1,30	-12,39	-24,07	-12,39	-41,17	-0,86	-5,45	-4,81	-5,45	-4,81	-10,70	-8,37
2013	-0,44	-0,20	1,30	-22,78	1,30	-39,82	1,35	-0,70	4,76	-0,70	4,76	-7,63	3,08
2014	0,24	0,68	8,31	-14,41	8,31	-35,16	4,43	9,15	9,78	9,15	9,78	-3,58	4,02
2015/1	0,3	0,0	2,0	-12,1	2,0	-29,6	5,1	14,4	4,8	14,4	4,8	-2,9	0,6
4	0,2	-0,2	1,3	-13,5	1,3	-34,2	4,8	9,8	1,4	9,8	1,4	-1,6	-0,4
5	0,3	0,0	1,5	-9,8	1,5	-28,8	6,7	16,4	-1,9	16,4	-1,9	-0,1	-0,9
6	0,1	-0,1	1,6	-10,7	1,6	-30,4	5,8	22,0	6,7	22,0	6,7	-0,8	-0,2
II	0,2	-0,1	1,4	-10,7	1,4	-28,3	7,3	13,9	4,2	13,9	4,2	-2,6	0,2
7	0,4	0,2	1,5	-10,4	1,5	-29,2	6,6	17,4	3,0	17,4	3,0	-1,2	-0,3
8	0,2	0,0	1,7	-11,0	1,7	-26,1	5,3	7,9	-0,5	7,9	-0,5	-3,4	0,9
9	0,3	0,3	2,1	-9,4	2,1	-25,3	5,7	15,9	6,1	15,9	6,1	-2,5	0,7
III	0,3	0,2	3,9	-12,0	3,9	-27,1	2,3	21	16,0	21	16,0	-2,0	2,5
10	0,4	0,3	2,6	-10,8	2,6	-26,2	4,4	14,9	7,2	14,9	7,2	-2,6	1,4
11	0,4	0,2	3,5	-14,4	3,5	-29,0	3,3	20,3	14,0	20,3	14,0	-4,9	2,6
12	0,4	0,3	0,2	-15,0	0,2	-29,7	5,0	14,2	5,3	14,2	5,3	-7,5	0,2
IV	0,4	0,3	3,9	-12,0	3,9	-29,2	5,1	12,2	4,4	12,2	4,4	-6,2	2,0
2016/1	0,3	0,1	2,2	-13,8	2,2	-29,3	4,5	15,6	7,9	15,6	7,9	-6,2	1,6
2	0,1	0,0	-0,7	-13,1	2,2	-30,1	5,2	7,2	1,0	7,2	1,0	-2,9	1,1
3	0,1	-0,1	-1,6	-14,4	-0,7	-28,9	4,5	11,1	3,5	11,1	3,5	-1,7	-0,8
I	0,2	0,0	-1,6	-13,2	-1,6	-30,8	3,0	15,1	-0,4	15,1	-0,4	-0,6	-0,8
4	0,1	-0,2	0,0	-13,6	0,0	-29,9	4,2	11,1	1,4	11,1	1,4	-1,7	-0,2
5	0,3	0,0	-1,8	-11,6	-1,8	-27,1	1,6	14,5	-1,9	14,5	-1,9	-0,7	-0,6
6	0,2	0,1	-0,5	-11,2	-0,5	-22,4	8,0	14,2	-7,8	14,2	-7,8	-1,5	-0,9
II	0,2	0,0	1,4	-9,3	1,4	-23,0	5,3	11,5	-2,4	11,5	-2,4	-1,6	1,1
7	0,4	0,0	-0,3	-10,7	-0,3	-24,2	5,0	13,4	-4,0	13,4	-4,0	-1,3	-0,1
8	0,4	0,0	3,1	-7,9	3,1	-20,2	5,9	5,1	-2,8	5,1	-2,8	-3,3	0,1
			-2,6	-12,0	-2,6	-23,3	2,0	7,6	-8,3	7,6	-8,3	-3,6	-1,1

Leto	Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v Sloveniji													
	Gospodarska klima			Naročila, predelovalna dejavnost			Naročila, gradbeništvo			Trgovina na drobno prčakovanja			Poslovni optimizem	
	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba
2010	-8,8	12,9	-24,6	37,1	-68,8	-7,1	24,9	24,8	24,9	24,8	-0,9	22,0	-0,9	22,0
2011	-6,7	2,0	-15,5	7,0	-59,3	9,7	24,7	-1,8	24,7	-1,8	-0,3	-0,1	-0,3	-0,1
2012	-16,7	-10,0	-32,4	-16,9	-52,7	6,6	20,0	-4,7	20,0	-4,7	-10,9	-10,6	-10,9	-10,6
2013	-13,4	3,3	-26,5	5,8	-32,5	20,2	24,0	4,0	24,0	4,0	-5,3	5,5	-5,3	5,5
2014	-2,17	11,25	-9,89	16,68	-15,08	17,47	30,49	6,48	30,49	6,48	2,05	7,42	2,05	7,42
2015/1	5,12	7,28	-1,25	8,64	-22,05	-6,98	37,68	7,19	37,68	7,19	5,85	3,80	5,85	3,80
2015/1	4,5	12,2	-11,8	7,9	-31,3	0,4	38,6	7,2	38,6	7,2	8,4	6,5	8,4	6,5
4	6,8	10,8	6,9	22,0	-30,5	-7,7	44,4	5,7	44,4	5,7	9,2	3,9	9,2	3,9
5	8,2	5,2	2,5	9,6	-17,4	-9,4	58,3	21,8	58,3	21,8	9,2	3,0	9,2	3,0
6	5,4	4,4	-1,9	1,3	-17,7	-11,0	33,9	4,1	33,9	4,1	4,0	-0,9	4,0	-0,9
II	6,8	6,8	2,5	11,0	-21,9	-9,4	45,5	10,5	45,5	10,5	7,5	2,0	7,5	2,0
7	4,2	2,2	7,3	5,7	-13,8	-9,7	33,0	-1,5	33,0	-1,5	3,7	-0,3	3,7	-0,3
8	8,0	8,0	-0,8	3,8	-11,1	-3,5	14,6	5,9	14,6	5,9	9,1	5,5	9,1	5,5
9	6,9	5,9	-4,0	6,5	-24,8	-19,9	47,6	16,9	47,6	16,9	6,3	3,0	6,3	3,0
III	6,4	5,4	0,8	5,3	-16,6	-11,0	31,7	7,1	31,7	7,1	6,4	2,7	6,4	2,7
10	5,3	4,3	9,4	8,6	-17,2	-12,2	34,2	5,5	34,2	5,5	5,7	4,5	5,7	4,5
11	1,4	4,4	1,9	9,3	-14,2	-3,9	40,6	9,7	40,6	9,7	-1,0	3,6	-1,0	3,6
12	1,6	5,6	-1,0	13,1	-24,0	-7,7	29,8	-3,5	29,8	-3,5	-1,1	3,8	-1,1	3,8
IV	2,8	4,8	3,4	10,3	-18,5	-7,9	34,9	3,9	34,9	3,9	1,2	4,0	1,2	4,0
2016/1	2,6	0,4	-10,7	8,0	-34,2	-7,0	27,0	2,6	27,0	2,6	4,0	-0,5	4,0	-0,5
2	4,1	-0,6	-5,7	8,9	-39,6	-7,8	42,5	5,7	42,5	5,7	8,1	-0,2	8,1	-0,2
3	5,2	-1,5	2,1	4,1	-48,9	-14,0	54,0	-0,6	54,0	-0,6	8,7	-3,6	8,7	-3,6
I	4,0	-0,6	-4,8	7,0	-40,9	-9,6	41,2	2,6	41,2	2,6	6,9	-1,4	6,9	-1,4
4	7,7	0,9	7,1	0,2	-33,4	-2,9	20,8	-23,6	20,8	-23,6	12,4	3,2	12,4	3,2
5	6,1	-2,1	1,2	-1,3	-23,9	-6,5	47,6	-10,7	47,6	-10,7	8	-1,2	8	-1,2
6	5,1	-0,3	1,5	3,4	-22,7	-5,0	42,5	8,6	42,5	8,6	4,1	0,1	4,1	0,1
II	6,3	-0,5	3,3	0,8	-26,7	-4,8	37,0	-8,6	37,0	-8,6	8,2	0,7	8,2	0,7
7	6,1	1,9	7,9	0,6	-12,8	1,0	42,6	9,6	42,6	9,6	3,2	-0,5	3,2	-0,5
8	7,3	-0,7	-8,6	-7,8	-16,2	-5,1	29,4	14,8	29,4	14,8	7,8	-1,3	7,8	-1,3

Leto	Industrijska produkcija															
	Skupno				Rudarstvo				Predelovalna industrija				Oskrba (el., plin, voda)			
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	
2010	115,3	7,1	0,78	127,5	12,1	1,00	115,3	7,6	0,84	107,8	0,3	-0,06				
2011	104,4	-9,5	-0,4	118,7	-7,7	-0,73	105,1	2,7	-0,45	89,1	4,6	0,09				
2012	104,1	0,0	-0,15	110,7	-6,6	-0,86	103,6	-1,0	-0,19	98,7	10,0	0,69				
2013	99,6	-4,3	0,31	88,2	-10,4	0,82	97,6	-5,8	0,35	120,1	21,6	0,26				
2014	101,5	2,1	0,48	83,4	-0,09	-2,26	101,4	4,2	0,53	103,3	-13,9	-1,09				
2015	106,3	5,0	0,38	85,3	8,66	2,23	106,8	5,6	0,46	103,9	0,63	-0,54				
2015/1	106,1	7,3		74,9	0,3		106,0	7,6		111,3	5,8					
4	103,3	0,8	-0,34	86,4	-36,3	5,21	103,7	1,6	-0,47	101,3	2,1	0,74				
5	107,1	6,0	0,05	92,5	-0,2	7,15	107,7	6,7	-0,27	102,3	0,6	0,94				
6	114,2	8,2	1,22	88,7	7,1	6,05	116,1	8,8	1,29	98,8	4,7	0,54				
II	108,2	5,0		89,2	-14,0		109,2	5,7		100,8	2,4					
7	109,4	2,6	0,59	85,7	12,3	0,82	109,9	3,1	0,39	106,8	-3,0	0,74				
8	90,2	8,4	0,01	76,8	10,0	-2,02	89,2	9,0	0,02	100	1,8	-0,65				
9	115	6,1	0,74	74,5	-20,6	-3,31	117,1	7,2	0,83	100,4	-0,1	-0,66				
III	104,9	5,5		79,0	-1,2		105,4	6,3		102,4	-0,5					
10	114,3	3,5	-0,11	83,8	-10,4	-3,82	115,4	4,0	-0,06	107,4	2,6	-0,84				
11	113,4	8,4	0,46	98,1	27,9	0,98	114	8,6	0,67	107,9	3,6	-0,88				
12	99,4	3,2	0,23	94,7	78,7	5,39	97,9	2,6	0,53	112,6	0,7	-1,96				
IV	109,0	5,1		92,2	23,9		109,1	5,1		109,3	2,2					
2016/1	103	3,3	-0,22	79,9	9,5	1,95	103,2	4,2	-0,15	103,1	-5,8	-1,42				
2	111,4	8,2	1,22	75,3	7,0	1,8	112,6	9,9	1,7	105,1	-6,0	-0,36				
3	119,3	3,1	0,69	88,9	9,3	5,15	121,4	4,2	0,84	103,6	-8,1	-0,85				
I	111,2	4,8		81,4	8,6		112,4	6,0		103,9	-6,6					
4	111,5	7,8	0,21	79	-8,1	-5,34	113,8	9,7	0,47	93,8	-7,4	-0,52				
5	116,8	9,0	1,23	86,6	-5,9	-0,56	119,3	10,7	1,17	97,1	-5,1	0,07				
6	121,8	6,5	1,46	80,8	-8,6	-0,63	125,5	7,9	1,47	93,6	-5,3	0,24				
II	116,7	7,7		82,1	-7,5		119,5	9,4		94,8	-5,9					

Leto	Gradbeništvo in turizem											
	Gradbeništvo			Nočitve domačih gostov			Nočitve tujih gostov			Skupaj nočitve		
	tisoč ur	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast
2010	36901	-12,0	-1,01	3848	-4,2	-0,35	4923	0,7	0,03	8772	-1,5	-0,13
2011	31765	-13,9	-0,91	3867	0,5	0,21	5373	9,1	0,67	9240	5,3	0,47
2012	28965	-8,8	-1,07	3679	-4,9	-0,58	5678	5,7	0,70	9355	1,2	0,16
2013	27521	-5,0	0,04	3554	-3,4	-0,06	5833	2,7	0,02	9387	0,3	0,01
2014	27835	1,1	0,21	3430	-2,7	-0,15	5914	2,4	0,13	9344	0,3	-0,02
2015	28120	0,98	0,00	3646	5,94	0,39	6370	7,05	0,36	10016	6,56	0,37
2015/I	5822	2,2		816	6,8		876	6,9		1692	6,8	
4	2318	1,4	0,26	239	10,5	1,28	401	3,7	0,79	640	6,1	1,00
5	2371	-2,1	-1,07	249	-2,9	-0,20	535	14,2	1,52	784	8,1	1,06
6	2608	4,5	1,34	338	7,4	0,28	636	6,3	1,63	975	6,7	1,29
II	7297	1,3		827	4,9		1572	8,2		2399	7,0	
7	2753	2,1	0,57	486	8,3	-0,34	1043	12,1	0,75	1530	10,9	0,59
8	2483	1,0	-0,81	532	10,2	-0,7	1258	8,1	0,92	1790	8,7	0,61
9	2654	0,8	0,84	262	6,4	-1,02	634	7,3	-0,61	895	7,0	-0,56
III	7891	1,3		1279	8,7		2935	9,3		4215	9,1	
10	2386	-3,4	-0,73	273	0,9	1,03	406	1,2	-0,85	679	1,1	-0,06
11	2472	2,7	-0,45	218	5,0	0,02	256	-3,0	-3,02	474	0,6	-1,82
12	2253	-0,7	0,42	233	5,1	-0,36	324	11,7	2,65	557	8,8	1,11
IV	7111	-0,5		725	3,4		986	3,2		1711	3,3	
2016/1	1557	-6,5	-2,15	236	6,8	1,87	362	11,0	1,14	597	9,3	1,23
2	1857	1,2	-0,17	341	2,7	1,13	288	12,5	3,49	629	7,0	1,82
3	2325	0,2	0,83	250	-5,0	-1,63	379	28,8	4,15	628	12,8	1,32
I	5739	-1,4		826	1,3		1029	17,4		1855	9,6	
4	2214	-4,5	-0,70	259	8,5	2,07	378	-5,7	-1,65	638	-0,4	-0,27
5	2406	1,5	-0,25	248	-0,5	-1,69	556	3,9	0,59	803	2,5	-0,06
6	2529	-3,0	0,60	328	-3,1	-0,86	651	2,3	-0,43	979	0,4	-0,40
II	7149	-2,0		835	1,0		1585	0,8		2420	0,9	

Leto	Promet													
	Letalski				Čestni				Železniški				Luški	
	PKM mio	letni porast	mesečna rast	tkm	letni porast	mesečna rast	tkm	letni porast	mesečna rast	tisoč ton	letni porast	mesečna rast	letni porast	mesečna rast
2009	1194	-11,5	-1,16	14762	-9,2	-0,78	2668	-24,2	-0,85	13356	-19,3	-1,70		
2010	1224	2,5	0,19	15931	7,7	-0,36	3421	28,2	-1,42	14591	9,2	0,66		
2011	1219	0,2	-0,90	16440	3,2	0,54	3752	9,7	0,08	16201	14,0	1,20		
2012	1055	-13,5	-0,48	15888	-3,4	-0,69	3740	-7,5	0,02	16907	4,4	0,11		
2013	1061	0,56	0,30	15915	1,6	0,39	3799	9,5	-0,01	17185	1,6	0,39		
2014	1178	12,1	1,6	16273	2,4	0,85	4110	8,6	-0,2	18013	4,6	0,6		
2015	1331	12,7	0,8	17921	10,4	0,1	4175	1,6	0,0	19944	13,3	0,4		
2015/1	195	6,9		4362	17,8		1026	3,1		4857	5,6			
4	100	16,8	0,94	1575	13,1	0,58	353	1,7	-0,08	2027	84,8	8,14		
5	118	22,1	1,57	1555	13,1	0,48	349	1,7	0,12	1778	15,7	0,87		
6	146	22,0	1,79	1584	13,1	0,39	355	1,7	0,28	1676	8,9	-0,81		
II	364	20,6		4714	13,1		1057	1,7		5481	31,4			
7	167	18,9	-0,53	1524	8,4	0,19	349	0,3	-0,91	1530	-9,6	-3,37		
8	176	10,1	-0,06	1235	8,4	0,09	283	0,3	-0,72	1569	25,8	0,87		
9	136	5,7	-0,16	1528	8,4	-0,06	350	0,3	-0,56	1636	14,2	-1,53		
III	479	11,6		4288	8,4		982	0,3		4735	8,3			
10	108,0	-1,7	0,22	1618	2,5	-0,05	394	1,2	0,33	1484	-17,1	-4,11		
11	96,7	15,5	3,16	1594	2,5	-0,07	388	1,2	0,56	1772	10,8	0,84		
12	88,4	23,5	4,22	1346	2,5	-0,04	328	1,2	0,85	1615	9,1	-0,32		
IV	293	10,5		4558	2,5		1110	1,2		4871	0,0			
2016/1	81,2	24,7	3,01	1374	1,9	-0,23	324	2,1	0,59	1962	8,8	2,88		
2	81,6	42,7	4,59	1471	1,9	-0,17	347	2,1	0,56	2063	42,6	5,03		
3	97,5	34,3	3,84	1599	1,9	-0,1	377	2,1	0,54	1438	-10,5	-2,73		
I	260	33,6		4445	1,9		1048	2,1		5463	12,5			
4	107	7,4	-0,27							1619	-20,1	1,98		
5	123,6	5,0	-0,63							2222	25,0	4,93		
6	148,1	1,2	-1,76							1616	-3,6	-2,01		
II	379	4,1								5457	-0,4			

Leto	Zaposlenost										Skupaj		
	Zaposlene osebe					Samozaposlene osebe					Iskalci zaposlitve		aktivno prebivalstvo
	letni porast	pri samoz. osebah	letni porast	podjetniki in poklici	letni porast	letni porast	število	letni porast	število	letni porast	letni porast	aktivno prebivalstvo	letni porast
2010	-2,0	61461	-9,5	59824	2,2	100504	16,4	935543	-1,0			934658	0,0
2011	-2,0	57238	-7,0	61258	2,0	110692	10,0	934658	0,0			934658	0,0
2012	-1,4	54491	-4,8	60823	-0,7	110183	-0,5	920184	-1,5			920184	-1,5
2013	-2,2	51139	-6,1	61395	0,9	119827	8,8	913423	-0,7			913423	-0,7
2014	0,8	50482	-1,3	64351	4,8	120109	0,2	917901	0,5			917901	0,5
2015	1,49	50760	0,58	66845	3,88	112725	-6,16	917362	-0,05			917362	-0,05
2014/10	1,4	52274	0,5	65389	4,6	115901	-2,4	922325	0,6			922325	0,6
11	1,4	52183	1,0	65538	4,0	115411	-3,3	922188	0,5			922188	0,5
12	1,4	50387	1,7	65421	3,4	119458	-3,7	919416	0,4			919416	0,4
2015/1	1,4	49117	1,4	65694	4,0	124279	-4,3	918533	0,8			918533	0,8
2	1,5	49255	2,3	66015	4,2	122552	-5,6	919908	0,8			919908	0,8
3	1,5	50620	3,1	66414	4,3	118099	-6,8	920565	0,7			920565	0,7
4	1,3	51350	3,1	66726	4,4	114923	-7,0	917886	-0,3			917886	-0,3
5	1,2	51441	2,0	66883	4,3	112385	-6,1	917298	-0,3			917298	-0,3
6	1,4	51393	0,9	66946	4,3	110245	-6,1	917310	-0,2			917310	-0,2
7	1,4	51304	0,5	66890	4,2	109557	-5,7	915036	-0,3			915036	-0,3
8	1,5	51325	0,1	66957	4,0	107935	-6,0	913580	-0,3			913580	-0,3
9	1,7	51442	-0,5	67207	3,7	104758	-6,9	914828	-0,4			914828	-0,4
10	1,7	51437	-1,6	67548	3,3	107488	-7,3	917894	-0,5			917894	-0,5
11	1,8	51206	-1,9	67570	3,1	107412	-6,9	918794	-0,4			918794	-0,4
12	1,7	49237	-2,3	67290	2,9	113076	-5,3	916720	-0,3			916720	-0,3
2016/1	1,7	48151	-2,0	67776	3,2	118165	-4,9	916162	-0,3			916162	-0,3
2	1,9	48335	-1,9	67995	3,0	116039	-5,3	917958	-0,2			917958	-0,2
3	2,3	49570	-2,1	68150	2,6	110226	-6,7	919421	-0,1			919421	-0,1
4	2,6	50402	-1,8	68371	2,5	105453	-8,2	919339	0,2			919339	0,2
5	2,8	50707	-1,4	68506	2,4	102289	-9,0	919933	0,3			919933	0,3
6	2,8	50847	-1,1	68541	2,4	99795	-9,5	919813	0,3			919813	0,3
7						99117	-9,5						

Cene življenjskih potrebščin 2015=100

Leto	Življenjske potrebščine			Osnovna inflacija			Blago			Storitve			Goriva	
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast
2010	94,38	1,98	0,14	95,00	0,20	0,00	94,50	2,57	94,19	0,70	90,53	13,08	90,53	13,08
2011	96,09	1,81	0,16	95,75	0,79	0,15	97,14	2,79	93,85	-0,35	98,16	8,47	98,16	8,47
2012	98,58	2,60	0,24	97,35	1,67	0,12	100,10	3,05	95,32	1,57	106,37	8,38	106,37	8,38
2013	100,32	1,77	0,07	98,85	1,55	0,12	101,61	1,51	97,53	2,32	108,72	2,23	108,72	2,23
2014	100,52	0,20	-0,02	99,70	0,83	0,03	101,18	-0,42	99,10	1,62	107,19	-1,39	107,19	-1,39
2015	100,00	-0,52	-0,05	100,00	0,30	0,01	100,00	-1,17	100,00	0,91	100,00	-6,71	100,00	-6,71
2015/1	99,37	-0,4	-	99,44	0,7	-	99,21	-1,4	99,69	1,8	100,03	-6,6	100,03	-6,6
4	100,11	-0,7	-0,11	100,00	0,2	-0,07	100,61	-1,3	99,04	0,6	100,62	-6,3	100,62	-6,3
5	100,88	-0,5	0,00	100,17	-0,2	-0,06	101,68	-0,9	99,17	0,3	102,55	-5,0	102,55	-5,0
6	100,81	-0,7	0,01	100,27	-0,3	-0,06	101,33	-1,0	99,69	-0,2	102,59	-5,5	102,59	-5,5
II	100,60	-0,6	-	100,15	-0,1	-	101,21	-1,0	99,30	0,2	101,92	-5,6	101,92	-5,6
7	99,98	-0,4	0,06	99,67	0,3	0,07	99,32	-0,8	101,39	0,3	101,71	-6,5	101,71	-6,5
8	100,11	-0,3	-0,09	99,99	0,3	0,08	99,22	-0,7	102,00	0,5	100,92	-6,1	100,92	-6,1
9	100,03	-0,6	-0,15	100,25	0,3	-0,08	99,89	-1,2	100,32	0,6	98,57	-7,9	98,57	-7,9
III	100,04	-0,5	-	99,97	0,3	-	99,48	-0,9	101,24	0,5	100,40	-6,8	100,40	-6,8
10	100,06	-0,8	-0,14	100,33	0,1	-0,07	100,17	-1,5	99,82	0,6	98,31	-8,2	98,31	-8,2
11	100,19	-0,5	-0,11	100,69	0,4	0,08	100,37	-1,6	99,80	2,0	97,59	-8,4	97,59	-8,4
12	99,75	-0,5	0,12	100,31	0,3	0,06	99,76	-1,0	99,71	0,7	97,04	-6,7	97,04	-6,7
IV	100,00	-0,6	-	100,44	0,3	-	100,10	-1,4	99,78	1,1	97,65	-7,8	97,65	-7,8
2016/1	98,38	-0,5	-0,12	99,14	0,0	-0,08	97,76	-0,9	99,72	0,3	94,20	-5,4	94,20	-5,4
2	98,42	-0,7	-0,23	99,44	0,2	0,08	97,65	-1,1	100,09	0,1	92,59	-6,9	92,59	-6,9
3	99,15	-0,9	-0,11	100,24	0,2	0,06	98,64	-1,5	100,24	0,6	92,91	-8,0	92,91	-8,0
I	98,65	-0,7	-	99,61	0,2	-	98,02	-1,2	100,02	0,3	93,23	-6,8	93,23	-6,8
4	99,54	-0,6	0,01	100,40	0,4	0,08	99,29	-1,3	100,06	1,0	93,99	-6,6	93,99	-6,6
5	100,48	-0,4	-0,06	100,96	0,8	0,03	100,21	-1,4	101,07	1,9	95,41	-7,0	95,41	-7,0
6	101,06	0,2	0,01	101,40	1,1	0,01	100,53	-0,8	102,20	2,5	96,85	-5,6	96,85	-5,6
II	100,36	-0,2	-	100,92	0,8	-	100,01	-1,2	101,11	1,8	95,42	-6,4	95,42	-6,4
7	100,19	0,2	0,21	100,45	0,8	0,05	98,46	-0,9	103,91	2,5	96,63	-5,0	96,63	-5,0
8	100,15	0,0	0,15	100,45	0,8	0,15	98,28	-0,9	104,17	2,1	95,00	-5,9	95,00	-5,9

Leto	skupaj		blago		storitve		osnovna inflacija		energija	
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast
2010	93,85	2,10	94,07	2,60	93,75	1,16	95,00	0,16	91,10	14,01
2011	95,81	2,09	97,02	3,13	93,79	0,04	95,75	0,79	99,10	8,84
2012	98,50	2,81	100,38	3,47	95,24	1,55	97,35	1,67	107,98	8,96
2013	100,39	1,93	102,13	1,76	97,37	2,24	98,85	1,55	109,93	1,86
2014	100,76	0,37	101,71	-0,42	99,12	1,79	99,70	0,86	108,40	-1,37
2015	100,00	-0,75	100,00	-1,68	100,00	0,90	100,00	0,30	100,00	-7,76
2014/10	101,08	0,07	102,08	-0,63	99,34	1,33	100,18	0,20	108,17	-0,86
11	100,96	0,08	102,31	-0,47	98,61	1,07	100,25	0,25	107,66	-0,70
12	100,27	-0,07	100,92	-1,32	99,15	2,22	99,98	0,84	104,68	-4,28
2015/01	99,08	-0,70	98,90	-2,02	99,38	1,66	99,10	0,80	99,64	-8,27
02	99,24	-0,51	98,91	-1,90	99,80	1,95	99,22	0,73	99,57	-7,83
03	100,10	-0,39	100,33	-1,48	99,72	1,59	100,00	0,56	101,27	-6,47
04	100,20	-0,74	100,63	-1,65	99,47	0,91	100,00	0,23	100,83	-7,25
05	100,88	-0,79	101,64	-1,44	99,56	0,38	100,17	-0,18	103,11	-5,84
06	100,81	-0,92	101,41	-1,47	99,78	0,04	100,27	-0,26	103,11	-6,26
07	100,07	-0,67	99,61	-1,30	100,85	0,42	99,67	0,25	102,19	-7,39
08	100,08	-0,59	99,36	-1,23	101,31	0,51	99,99	0,27	100,90	-7,21
09	99,95	-1,00	99,81	-1,83	100,19	0,44	100,25	0,28	98,12	-9,24
10	99,91	-1,16	99,93	-2,11	99,89	0,55	100,33	0,15	97,79	-9,60
11	100,02	-0,93	100,01	-2,25	100,05	1,46	100,69	0,44	97,04	-9,86
12	99,66	-0,61	99,46	-1,45	100,01	0,87	100,31	0,33	96,42	-7,89
2016/01	98,32	-0,77	97,34	-1,58	100,03	0,65	99,14	0,04	93,24	-6,42
02	98,36	-0,87	97,17	-1,18	100,43	0,63	99,44	0,22	91,59	-8,02
03	99,54	-0,95	98,30	-2,03	100,63	0,91	100,24	0,24	92,00	-9,16
04	99,94	-0,70	98,89	-1,70	100,54	1,07	100,40	0,40	93,36	-7,40
05	100,33	-0,55	99,71	-1,90	101,40	0,95	100,96	0,69	94,96	-7,90
06	100,87	0,05	100,13	-1,27	102,15	2,37	101,40	1,12	96,61	-6,31
07	99,96	-0,11	98,12	-1,50	103,16	2,29	100,45	0,78	96,29	-5,78

Harmonizirani indeksi cen v evro območju 2015=100

leto	skupaj		blago		storitve		osnovna inflacija		energija	
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast
2010	93,28	1,62	93,64	1,80	92,90	1,39	93,80	0,94	90,28	7,37
2011	95,81	2,71	96,77	3,35	94,62	1,85	95,40	1,70	101,03	11,92
2012	98,21	2,50	99,69	3,02	96,29	1,77	97,14	1,83	108,74	7,65
2013	99,54	1,35	101,00	1,31	97,65	1,41	98,42	1,32	109,43	0,66
2014	99,97	0,43	100,83	-0,16	98,85	1,23	99,25	0,84	107,35	-1,90
2015	100,00	0,03	100,00	-0,83	100,00	1,16	100,00	0,75	100,00	-6,84
2015/01	98,40	-0,60	98,10	-1,84	98,78	1,03	98,39	0,55	98,62	-9,25
02	99,03	-0,27	98,71	-1,38	99,44	1,19	98,86	0,64	100,17	-7,88
03	100,15	-0,08	100,68	-0,91	99,46	1,02	99,97	0,58	101,91	-5,95
04	100,39	0,01	101,06	-0,70	99,53	0,95	100,19	0,61	102,01	-5,78
05	100,61	0,34	101,29	-0,40	99,74	1,33	100,30	0,81	102,96	-4,84
06	100,60	0,22	101,10	-0,43	99,96	1,09	100,31	0,72	102,86	-5,15
07	99,96	0,24	99,14	-0,53	101,02	1,22	99,78	0,85	102,14	-5,59
08	99,97	0,13	98,92	-0,73	101,33	1,24	100,05	0,86	99,89	-7,16
09	100,19	-0,09	100,14	-1,10	100,26	1,24	100,44	0,79	98,20	-8,86
10	100,34	0,12	100,47	-0,82	100,16	1,35	100,60	0,94	97,68	-8,53
11	100,19	0,15	100,48	-0,60	99,81	1,16	100,43	0,85	97,67	-7,27
12	100,17	0,23	99,92	-0,46	100,50	1,13	100,68	0,82	95,90	-5,84
2016M01	98,72	0,33	97,78	-0,33	99,92	1,15	99,29	0,91	93,31	-5,38
02	98,88	-0,19	97,73	-1,00	100,43	1,00	99,61	0,75	92,07	-8,03
03	100,10	-0,01	99,54	-1,14	100,82	1,36	100,87	0,90	93,03	-8,72
04	100,14	-0,25	99,94	-1,64	100,41	0,88	100,88	0,69	93,10	-8,82
05	100,49	-0,12	100,33	-0,95	100,74	1,01	101,06	0,75	94,64	-8,10
06	100,68	0,08	100,37	-0,73	101,08	1,12	101,06	0,74	96,25	-6,48
07	101,12	1,16	98,50	-0,65	102,19	1,15	100,55	0,77	95,29	-6,71
08	100,20	0,23			102,43	1,06			94,22	-5,68

Leto	Industrijske cene											
	Skupaj			Oprema			Repromaterial			Živiljske potreščine		
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast
2010	115,90	2,0	0,17	102,58	-0,4	-0,03	120,07	2,9	0,25	111,36	1,0	0,08
2011	120,28	3,78	0,24	103,19	0,59	0,05	126,30	5,20	0,29	114,12	2,5	0,19
2012	121,50	1,01	0,10	104,14	0,93	0,04	127,30	0,79	0,08	115,71	1,40	0,16
2013	121,86	0,30	-0,04	103,96	-0,17	0,01	127,33	0,03	-0,09	116,80	0,94	0,01
2014	120,55	-1,07	-0,08	103,65	-0,30	-0,02	125,01	-1,82	-0,14	116,31	-0,41	-0,10
2015	119,93	-0,52	-0,13	103,72	0,07	-0,05	123,83	-0,94	-0,13	116,07	-0,21	-0,02
2015/1	120,31	-0,3	-	103,92	0,5	-	124,49	-0,6	-	116,14	-0,5	-
4	120,24	0,0	-0,15	103,87	0,7	0,02	124,01	-0,4	-0,25	116,62	0,2	0,23
5	120,34	0,1	-0,22	103,79	0,5	-0,07	124,22	-0,2	-0,19	116,63	0,3	0,18
6	120,31	-0,2	-0,23	103,75	0,4	-0,03	124,34	-0,3	-0,19	116,39	-0,3	-0,04
II	120,30	0,0	-	103,81	0,5	-	124,19	-0,3	-	116,55	0,1	-
7	120,30	-0,2	-0,23	103,86	0,0	-0,06	124,06	-0,6	-0,17	116,70	0,3	0,15
8	120,06	-0,4	-0,19	103,69	-0,2	-0,05	123,96	-0,8	-0,14	116,31	0,2	-0,05
9	119,54	-0,9	-0,15	103,53	-0,5	-0,05	123,51	-1,5	-0,11	115,55	-0,3	-0,08
III	119,97	-0,5	-	103,69	-0,2	-	123,84	-1,0	-	116,19	0,0	-
10	119,51	-0,9	-0,11	103,53	-0,4	-0,05	123,31	-1,6	-0,26	115,72	-0,2	-0,13
11	119,00	-1,3	-0,25	103,46	-0,5	-0,25	122,59	-2,0	-0,24	115,36	-0,6	-0,31
12	118,88	-1,4	-0,14	103,43	-0,7	-0,26	122,51	-2,2	-0,08	115,17	-0,6	-0,32
IV	119,13	-1,2	-	103,47	-0,5	-	122,80	-1,9	-	115,42	-0,5	-
2016/1	118,79	-1,5	-0,11	103,45	-0,6	-0,24	122,33	-2,2	-0,28	115,14	-1,0	-0,23
2	118,33	-1,4	-0,16	103,43	-0,4	-0,11	121,48	-2,2	-0,29	114,93	-0,7	-0,25
3	117,97	-1,9	-0,15	103,33	-0,5	-0,08	121,08	-2,6	-0,34	114,52	-1,7	-0,15
I	118,36	-1,6	-	103,40	-0,5	-	121,63	-2,3	-	114,86	-1,1	-
4	117,84	-2,0	-0,13	103,06	-0,8	-0,03	121,15	-2,3	-0,32	114,17	-2,1	-0,27
5	118,06	-1,9	-0,12	102,98	-0,8	-0,01	121,45	-2,2	-0,25	114,40	-1,9	-0,24
6	118,19	-1,8	-0,11	103,03	-0,7	0,02	121,76	-2,1	-0,03	114,27	-1,8	-0,28
II	118,03	-1,9	-	103,02	-0,8	-	121,45	-2,2	-	114,28	-1,9	-
7	118,20	-1,7	-0,18	103,05	-0,8	-0,07	121,67	-1,9	0,02	114,43	-1,9	-0,16

Leto	Povprečne plače											
	Skupaj bruto			Skupaj neto			Število plačanih ur			BITO plača za plačano uro		
	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	število	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast
2010	1494,89	3,9	0,31	966,69	3,9	0,33	168	0,3	0,0	8,87	3,5	0,16
2011	1524,56	2,0	0,09	987,34	2,2	0,10	167	-0,7	0,0	9,08	2,3	0,02
2012	1526,26	0,1	-0,09	991,47	0,4	-0,05	168	0,6	0,0	9,08	0,1	0,04
2013	1523,14	-0,2	0,06	996,98	0,6	0,11	168	0,0	0,0	9,08	0,0	-0,04
2014	1540,11	1,1	0,11	1005,34	0,8	0,07	168	-0,02	0,0	9,19	1,2	0,02
2015	1551,65	0,7	0,08	1009,86	0,4	0,07	169	-0,09	0,0	9,30	1,2	0,13
2015/1	1534,77	0,5	-	997,83	-0,1	-	170	0,1	-	9,27	0,1	-
4	1543,95	0,8	0,09	1005,52	0,4	0,04	169	0,0	-	9,27	2,3	0,04
5	1528,50	-0,2	-0,23	997,51	-0,3	-0,20	163	-4,1	-	9,29	2,9	-0,04
6	1539,82	1,2	0,29	1003,74	0,8	0,24	169	3,0	-	9,26	-0,4	-0,10
II	1537,42	0,6	-	1002,26	0,3	-	167	-0,4	-	9,27	1,6	-
7	1541,83	0,4	0,23	1005,06	0,2	0,22	175	0,0	-	9,19	5,0	-0,15
8	1524,44	0,5	-0,08	995,85	0,3	-0,01	163	-0,6	-	9,21	-0,4	0,28
9	1522,07	0,2	0,05	994,90	0,1	0,12	169	0,0	-	9,02	0,6	0,24
III	1529,45	0,4	-	998,60	0,2	-	169	-0,2	-	9,14	1,7	-
10	1540,58	-0,2	-0,04	1004,34	-0,3	0,00	169	-3,4	-	9,12	3,5	0,19
11	1679,41	2,8	0,49	1082,34	2,7	0,58	163	3,8	-	10,32	-0,6	0,13
12	1594,93	1,8	0,41	1035,58	1,7	0,43	175	0,0	-	9,09	1,6	0,09
IV	1604,97	1,5	-	1040,75	1,4	-	169	0,1	-	9,51	1,5	-
2016/1	1559,79	1,4	0,11	1015,85	1,2	0,08	163	-3,6	-	9,85	8,1	2,44
2	1574,22	3,8	0,51	1022,32	4,1	0,44	162	3,2	-	9,69	3,3	0,50
3	1593,27	2,8	0,53	1033,95	2,6	0,45	175	3,6	-	9,10	-2,4	-0,07
I	1575,76	2,7	-	1024,04	2,6	-	167	1,1	-	9,55	3,0	-
4	1571,12	1,8	0,16	1021,74	1,6	0,12	163	-3,6	-	9,64	4,0	2,01
5	1561,26	2,1	-0,08	1016,36	1,9	-0,10	169	3,7	-	9,23	-0,6	-0,44
6	1564,49	1,6	0,11	1018,70	1,5	0,06	169	0,0	-	9,24	-0,2	-0,73
II	1565,62	1,8	-	1018,93	1,7	-	167	0,0	-	9,37	1,0	-

Leto	Prihodki javnega sektorja													
	Skupaj				Neposredni davki in ostali prihodki				DDV in trošarine				Camine	
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast
2010	13652,60	-0,4	0,2	8986,77	-2,2	0,0	4575,15	4,3	0,5	90,68	5,5	90,68	5,5	2,5
2011	14318,09	4,8	-0,85	9490,15	5,3	-0,1	4721,80	5,2	-0,3	106,14	17,9	106,14	17,9	0,0
2012	13924,47	0,6	-0,10	9200,75	4,9	0,26	4641,18	-1,0	-0,12	82,55	-19,0	82,55	-19,0	-1,75
2013	13497,42	-3,1	0,17	8708,92	-5,4	-0,19	4711,04	1,5	1,18	77,47	-6,2	77,47	-6,2	-0,95
2014	14174,40	5,1	0,23	9405,00	7,9	0,41	4847,11	2,9	-0,11	77,71	0,3	77,71	0,3	1,98
2015	14542,90	2,8	0,2	9468,90	2,6	0,4	4991,53	3,4	0,4	82,47	6,9	82,47	6,9	-0,6
2015/1	3434,24	4,7	-	2256,65	3,3	-	1156,33	7,1	-	21,26	12,4	21,26	12,4	-
4	1342,83	7,7	2,05	885,07	7,3	4,53	449,79	8,4	2,03	7,97	20,1	7,97	20,1	-1,13
5	1097,61	-15,0	-1,20	744,85	-15,3	-0,62	346,06	-14,7	-2,49	6,71	17,2	6,71	17,2	-2,70
6	1290,51	7,8	1,52	850,72	5,9	0,08	433,01	11,9	5,01	6,78	1,8	6,78	1,8	-2,11
II	3730,96	0,2	-	2480,63	-0,7	-	1228,86	1,8	-	21,47	13,0	21,47	13,0	-
7	1161,62	5,3	-0,13	667,06	4,9	0,46	487,52	5,7	-1,08	7,04	14,1	7,04	14,1	-0,87
8	1206,26	7,9	0,20	783,92	3,9	0,08	415,70	16,3	0,30	6,64	11,6	6,64	11,6	1,28
9	1118,51	-8,9	-1,10	794,56	2,9	0,33	317,47	-29,3	-4,10	6,49	2,7	6,49	2,7	-0,04
III	3486,39	1,4	-	2245,54	3,9	-	1220,69	-2,5	-	20,17	9,5	20,17	9,5	-
10	1351,37	10,2	1,22	792,33	3,9	0,73	551,78	20,6	1,86	7,25	5,6	7,25	5,6	-0,99
11	1239,77	5,1	0,25	807,92	3,9	0,27	426,01	7,7	0,17	5,85	-12,2	5,85	-12,2	-4,49
12	1300,18	0,0	-0,49	885,83	3,5	-0,14	407,86	-6,6	-1,12	6,48	-14,9	6,48	-14,9	-0,07
IV	3891,31	5,1	-	2486,08	3,8	-	1385,65	7,2	-	19,58	-7,2	19,58	-7,2	-
2016/1	1225,26	0,5	-0,37	785,47	6,7	0,04	433,09	-9,1	-1,13	6,70	13,5	6,70	13,5	5,02
2	1148,44	-0,1	0,79	776,16	-4,0	-0,32	364,55	9,0	3,50	7,73	23,6	7,73	23,6	2,83
3	1133,61	6,3	1,14	782,93	10,0	1,05	342,78	-0,7	1,45	7,89	-13,3	7,89	-13,3	0,19
I	3507,31	2,3	-	2344,56	4,2	-	1140,43	-0,3	-	22,32	7,9	22,32	7,9	-
4	1241,27	-7,6	-0,57	795,87	-10,1	-0,30	438,25	-2,6	-0,97	7,16	-10,2	7,16	-10,2	-2,48
5	1356,82	23,6	1,80	883,06	18,6	0,77	467,57	35,1	4,00	6,20	-7,6	6,20	-7,6	-3,91
6	1278,54	-0,9	0,56	910,11	7,0	1,16	362,02	-16,4	-0,79	6,41	-5,5	6,41	-5,5	-5,03
II	3876,63	5,0	-	2589,03	5,2	-	1267,84	5,4	-	19,77	-7,8	19,77	-7,8	-
7	1155,03	-0,6	-0,45	669,56	0,4	-0,08	480,01	-1,5	-0,92	5,47	-22,3	5,47	-22,3	-6,59
8	1320,54	9,5	2,12	869,43	10,9	1,79	443,31	6,6	2,50	7,80	17,4	7,80	17,4	5,99

Prispevkí za socialno varnost

	Skupno			Zdravstveno zavarovanje			Pokojninsko zavarovanje			Zaposlovanje		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2010	5690,63	1,7	0,3	2263,68	1,9	0,3	3399,24	1,5	0,3	2770	-2,0	-1,6
2011	5781,44	1,1	-0,1	2302,45	1,3	0,0	3451,02	0,9	-0,2	27,97	1,8	0,6
2012	5720,63	8,4	-0,13	2268,25	5,7	-0,25	3425,95	-0,1		26,34	-0,1	-
2013	5604,85	-2,1	0,36	2237,89	-1,3	4,54	3340,17	-2,5	6,17	26,79	1,7	-
2014	5740,76	2,4	0,32	2314,13	3,4	0,46	3396,92	1,7	0,22	29,71	11,3	-
2015	5922,44	3,2	0,25	2371,68	2,6	0,19	3519,82	3,6	0,32	30,93	4,1	
2015/1	1453,04	4,6	-	584,48	8,0	-	860,96	2,2	-	7,60	5,1	-
4	492,50	-2,6	-0,45	197,14	-11,4	-0,84	292,77	4,2	-0,27	2,59	5,7	-
5	486,36	2,9	-0,11	195,16	1,9	-0,30	288,69	3,6	0,02	2,51	-1,4	-
6	486,49	2,8	0,03	194,99	1,9	-0,02	288,95	3,4	0,16	2,55	3,3	-
II	1485,35	1,0	-	587,29	-2,5	-	870,41	3,8	-	7,65	2,5	-
7	493,68	3,7	0,65	197,55	2,7	0,74	293,57	4,4	0,68	2,56	4,5	-
8	488,45	3,6	0,41	195,19	2,4	0,06	290,70	4,5	0,56	2,57	4,3	-
9	487,41	3,8	0,93	194,99	2,9	1,66	289,93	4,5	0,55	2,50	1,9	-
III	1489,55	3,7	-	587,73	2,7	-	874,19	4,5	-	7,63	3,6	-
10	490,38	2,2	0,74	196,17	1,3	0,02	291,64	2,9	1,30	2,56	2,1	-
11	494,05	3,6	1,98	197,79	2,8	2,24	293,68	4,1	2,40	2,58	5,5	-
12	550,08	4,3	0,24	218,23	3,3	0,45	328,94	5,0	0,14	2,90	8,2	-
IV	1534,51	3,4	-	612,19	2,5	-	914,27	4,0	-	8,05	5,3	-
2016/1	502,56	9,0	0,26	201,31	20,4	0,58	298,55	2,5	0,01	2,70	5,6	-
2	498,72	-7,7	-0,59	198,97	-22,0	-0,99	297,15	5,2	-0,36	2,60	3,5	-
3	507,95	12,4	1,18	202,78	25,1	2,80	302,50	5,3	0,14	2,67	5,3	-
I	1509,23	4,6	-	603,07	7,8	-	898,19	4,3	-	7,97	4,8	-
4	511,50	3,9	-0,80	203,72	3,3	-1,74	305,07	4,2	-0,20	2,71	4,7	-
5	515,79	6,1	0,36	205,02	5,1	0,07	308,06	6,7	0,39	2,70	8,1	-
6	508,57	4,5	0,13	202,47	3,8	-0,14	303,40	5,0	0,13	2,70	5,9	-
II	1535,86	4,8	-	611,21	4,1	-	916,53	5,3	-	8,12	6,2	-
7	519,96	5,3	0,57	208,09	5,3	0,58	309,18	5,3	0,46	2,69	4,8	-
8	499,07	2,2	-0,14	197,38	1,1	-0,59	299,00	2,9	0,03	2,69	4,8	-

Leto	Kreditni podjetjem		Kreditni prebivalstvu		Krediti in depoziti		Depoziti podjetij		Depoziti prebivalstva	
	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast
2010	20827	0,07	9282	10,33	4038	4,40	14897	3,73		
2011	20091	-3,53	9454	1,85	4016	-0,54	15151	1,71		
2012	18682	-7,02	9267	-1,98	3823	-4,83	15114	-0,24		
2013	14191	-23,88	8918	-3,77	4247	11,06	14613	-3,32		
2014	11190	-20,83	8763	-1,73	4710	10,90	15368	5,17		
2015	10089	-10,85	8815	-0,31	5151	13,38	16014	3,41		
2014/10	12065	-30,35	8807	-2,48	4747	9,35	15205	3,78		
11	11923	-30,46	8791	-2,28	4696	10,26	15241	4,08		
12	11191	-20,83	8762	-1,74	4710	10,90	15368	5,17		
2015/1	11317	-18,88	8842	-0,42	4543	8,14	15486	4,91		
2	11213	-18,98	8802	-0,53	4521	8,70	15582	4,40		
3	11164	-18,94	8834	-0,21	4710	6,88	15593	4,75		
4	11054	-19,52	8826	-0,26	4655	6,86	15490	4,22		
5	10980	-19,43	8847	0,14	4747	7,20	15515	3,94		
6	10893	-18,53	8836	0,30	4999	6,82	15578	3,68		
7	10690	-19,02	8821	0,15	4936	5,61	15663	3,45		
8	10637	-18,79	8812	-0,02	5030	6,50	15630	2,43		
9	10438	-19,57	8825	0,14	5021	6,42	15665	3,01		
10	10327	-14,41	8873	0,75	4996	5,25	15745	3,55		
11	10209	-14,38	8857	0,75	5094	8,48	15745	3,31		
12	10068	-10,03	8856	1,07	5337	13,31	15883	3,35		
2016/1	10089	-10,85	8815	-0,31	5151	13,38	16014	3,41		
2	9675	-13,72	8789	-0,15	5211	15,26	16109	3,38		
3	9499	-14,91	8830	-0,05	5367	13,95	16210	3,96		
4	9539	-13,71	8863	0,42	5400	16,00	16242	4,85		
5	9447	-13,96	8891	0,50	5365	13,02	16350	5,38		
6	9307	-14,56	8920	0,95	5377	7,56	16476	5,76		
7	9236	-13,60	8892	0,80	5534	12,12	16648	6,29		

